

L'LEVA

REVISTA DE LLETRES

PRIMAVERA / 2012 / NÚM. 60 / 1€

DOSSIER:
100 TÍTOLS D'«ESPURNA»

ENTREVISTES:
ERRI DE LUCA
JUANE GUMBAU

PERFIL: ISABEL-CLARA SIMÓ

REPORTATGES:
‘EL QUADERN DE LES VIDES PERDUDES’
‘EL CAVALLER FANTASMA’
‘ELS ANIMALS TAMBÉ ES TIREN PETS’

EXTRACTE:
‘LA TRAMPA DEL DESIG’

edicions
bromera

S U M A R I

3 OPINIÓ

LA LECTURA: PASSIÓ I NECESSITAT

JAUME CELA

4

L'OPINIÓ DE LA CRÍTICA

5 PERFIL

ISABEL-CLARA SIMÓ

CRISTINA MARTÍNEZ

6

FLAIXOS

9

L'ANGOIXA DE LA MEMÒRIA

XAVIER ALIAGA

10 ENTREVISTA

ERRI DE LUCA

M. ÀNGELS CABRÉ

12 EXTRACTE

'LA TRAMPA DEL DESIG'

13 QÜESTIONARI

JUANE GUMBAU

AMANDA GASCO

DOSSIER

100 TÍTOLS D'ESPURNA

15

UNA NOVEL·LA BRILLANT I OPORTUNA
PER A CELEBRAR ELS 100 TÍTOLS

ANABEL SÁIZ RIPOLL

16

EL REFERENT LITERARI
PER A MILERS D'ADOLESCENTS

ANDREA R. LLUCH

18

LECTURES PER A JOVES ALUMNES

XAVIER MÍNGUEZ

20 REPORTATGE

UNA MALEDICCIÓ LLENGENDÀRIA
DESPERTA SOTA EL GUIATGE DE
CORNELIA FUNKE

VIRGÍNIA ALONSO

21 REPORTATGE

ELS CUCS ES TIREN PETS?

SÒNIA REAL

22 QUADERNS D'ANIMACIÓ LECTORA
LA LECTURA, PEÇA CLAU PER A EDUCAR

GONÇAL LÓPEZ-PAMPLÓ

24 QUADERNS D'ANIMACIÓ LECTORA
I ON COL·LOQUEM ELS LLIBRES?:
COM ORGANITZAR
UN BON ESPAI DE LECTURA

25

RESSENYES

29

NOTÍCIES

30 EL RETROVISOR

TEATRE A RITME DE SENTIMENTS

JULI CÀNOVES

PORTADA: ERI DE LUCA

FOTOGRAFIA DE CAROL BORRÀS



EDITORIAL

JOSEP ANTONI FLUIXÀ

Que la lectura era i és important per a la formació integral de les persones, ho sabíem ja des de fa molt. De fet, el professorat sempre havia sigut capdavanter en aquesta aposta i els bons mestres, que tots hem tingut, tenien ben clar que un dels objectius principals de l'acció educativa era fer-nos lectors competents, és a dir, aconseguir que fórem capaços de comprendre i d'interpretar un text per a fer les nostres deduccions i interferir en els nostres coneixements. Als qui ja som persones adultes, no ens serà difícil, si hem tingut la sort de ser lectors, recordar el mestre o la mestra que ens inculcà l'amor per la lectura, que ens obrí la porta a una bona selecció de llibres i que ens transmeté l'amor per la lectura.

Per tant, no ens ha d'estranyar gens que, molts anys després, els qui van optar per seguir la senda d'aquells vells mestres, tingueren, en la seua pràctica docent, l'estímul de la lectura com una de les finalitats bàsiques del seu treball. I gràcies a això, l'escola actual en general, posterior al període històric no democràtic, ha avançat fent un ensenyament de qualitat adequat a les necessitats de l'alumnat, i l'escola valenciana, en particular, ha possibilitat un aprenentatge arrelat a l'entorn i el desenvolupament d'una literatura infantil i juvenil en valencià sense comparació amb cap altra època històrica.

I tot això ha sigut possible perquè el professorat, sense cap ordre administrativa, assumí la responsabilitat que honora tot bon docent i posà sempre en pràctica accions per fomentar la lectura. En aquest sentit, han sigut sempre exemplars i dignes de remarcar les nombroses experiències de foment lector que s'han fet al llarg dels anys en molts centres educatius. Però, com és lògic, sempre es pot millorar i tots tenim l'obligació de fer-ho. Per això, ha sigut una decisió encertada la presa per l'administració educativa valenciana amb la publicació de l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, sobre l'elaboració de plans de foment lector de centre, perquè permet introduir un element de racionalització i d'ordre en el treball fet i que, si es fa bé, ens aportarà resultats positius.

Però, l'administració haurà de tenir en compte també que no pot abandonar els centres a una elaboració autònoma i aïllada d'aquests plans. Si realment pretén afavorir l'hàbit de llegir dels ciutadans valencians, s'haurà d'implicar amb una formació del professorat correctament planificada i més útil, haurà d'incrementar el suport econòmic i haurà de reclamar a l'administració general autonòmica l'elaboració d'un autèntic pla de foment lector per a tota la població valenciana.

LA LECTURA: PASSIÓ I NECESSITAT

JAUME CELA*

EL NEN ARRIBA A CASA I ELS PARES LI DIUEN QUE LLEGEIXI PERQUÈ ÉS IMPORTANT. ARA BÉ, ELS PARES NO TENEN GAIRE TEMPS. POTSER ALGUN DIARI ESPORTIU, ALGUNA REVISTA DEL COR. A L'ESCOLA TAMBÉ SENT AQUEST DISCURS. ARA BÉ, ELS MESTRES, A L'ESTONA DE BIBLIOTECA, ES DEDIQUEN A CORREGIR I POQUES VEGADES ELS HAN VIST AMB



UN LLIBRE A LES MANS. ELS ESPORTISTES NO LLEGEIXEN MAI. ELS POLÍTICS SÍ: DISCURSOS. TOTS, PERÒ, LLEGEIXEN MISSATGES DE MÒBIL, PERÒ NI UN TRIST POEMA NI UNA TRISTA NOVEL·LA. ALESHORES, QUÈ DEMANEM A LES CRIATURES I ALS JOVES SI L'ACTE DE LLEGIR ÉS GAIREBÉ INVISIBLE EN EL MÓN DELS ADULTS?

La responsabilitat de formar lectors, persones preparades per donar sentit a un text, per prendre posició davant del seu contingut, i que aquesta activitat sigui plaent és una responsabilitat compartida per la família, per l'escola i per la resta de la societat.

Es parla de la crisi de la lectura i em sembla que caldria precisar que aquesta crisi no afecta la lectura en general –mai no s'ha llegit tant com ara–, sinó que afecta la literatura de ficció, la que és capaç d'oferir un món autònom, regit per les regles del relat, que ens mostra uns personatges singulars que són testimonis d'una determinada manera d'interpretar el món i que ofereixen aquesta mirada

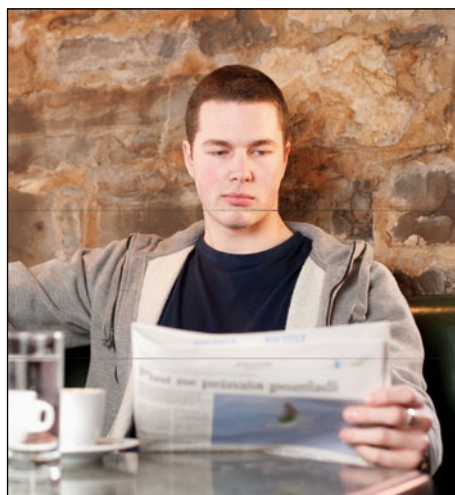
al lector enriquint-lo, alhora que obligant-lo, quan el relat el fa seu, a prendre posició. En aquest sentit, l'acte de llegir és un acte arriscat perquè pot canviar les teves conviccions.

No hi ha lectura sense context i cada lectura respon a una necessitat humana que s'ha de satisfer.

La crisi que afecta el món de la ficció no vol dir que algunes de les lliçons que provenen d'aquesta activitat no es puguin rebre des d'altres creacions artístiques.

Ara bé, la literatura té un element que destaca: la tradició. Bona part de les respostes que els éssers humans han donat a les preguntes que ens hem anat fent estan incloses en els llibres de ficció.

L'escola és una institució que acull, que acompanya i que mostra el món. En el camp de l'aprenentatge el lector té dues funcions primordials: capa-



La lectura de ficció ens aporta valors i ensenyaments que altres lectures, tot i ser també importants, no poden substituir.

citar l'alumnat perquè pugui interpretar el text que llegeix i ajudar-lo a establir criteris perquè pugui decidir el seu cànon literari.

Per anar assolint aquests objectius hem d'evitar caure en dos errors. El primer és menystenir la literatura que els interessa inicialment. El segon és convertir cada lectura en una fitxa en què hagi de respondre a preguntes d'interès dubtós.

En canvi, pot potenciar activitats que situïn la interpretació del text com l'eix central de la classe: presentar un llibre, organitzar una taula rodona, elaborar un cànon d'obres perquè les puguin llegir companys seus d'altres cursos, argumentar els

motius que fan que agradi o no un determinat llibre, comparar-lo amb les versions cinematogràfiques, si n'hi ha, o amb altres manifestacions artístiques, convidar autors, il·lustradors, editors...

Ara bé, si realment volem encomanar l'interès per llegir –la passió–, hem de llegir davant d'ells. Entrar a classe amb el llibre que estem llegint, reivindicar la importància de l'oralitat, llegir amb ells i per a ells i, sobretot, aprofitar els moments distesos

per comentar llibres que hem llegit de la mateixa manera que comentem el partit de futbol del cap de setmana.

El dia que els adults expressem davant d'una càmera de televisió la passió per Rodoreda com ho fem per Messi, podrem dir que s'anuncien bons temps per a la literatura. 

L'escola és una institució que mostra el món, i en el camp de l'aprenentatge el lector té funcions primordials

*ESCRITOR, MESTRE I PEDAGOG



FOTOGRAFIA PORTADA: ERRI DE LUCA.

CAROL BORRÀS



REVISTA DE LLETRES

60

PRIMAVERA 2012

L'ILLA ÉS UNA PUBLICACIÓ D'EDICIONS BROMERA,
COORDINADA PER JOSEP A. FLUXÀ I DIRIGIDA PER
JOAN CARLES GIRBÉS.

CONSELL DE REDACCIÓ: MARTA ESTRELLES, CAROL
BORRÀS, SANDRA CAPSIR I MARIA VILLALBA
CONSELL ASSESSOR: PASQUAL ALAPONT, JOSEP
BALLESTER, JEREMIES BARBERÀ, SALVADOR BATALLER,
ISIDRE CRESPO, JOSEP GREGORI, VÍCTOR A. OROVAL,
JOSEP PALÀCIOS, ENRIC SALOM I ENRIC SÒRIA
CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA: MAR ARANDA, SANTI CERVERA
I DAVID MORELL

DISSENY GRÀFIC: ENRIC SOLBES

MAQUETACIÓ: CARLES BARRIOS, EVA BUENO,

SUSANA FRAGUAS, PERE FUSTER,

DANI ROSELLÓ I XAVIER TORTOSA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: APARTAT DE CORREUS 147,
46600 ALZIRA (RIBERA ALTA), TELÈFON 962 402 254
WWW.BROMERA.COM
ILLA@BROMERA.COM

CONTRACTACIÓ DE PUBLICITAT: comercial@bromera.com

IMPRESSIÓ: ARTES GRÀFICAS DEL MEDITERRÀNEO
TIRADA: 44.300 EXEMPLARS

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

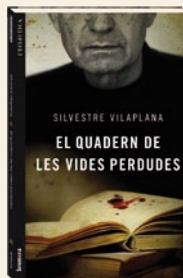


Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Indústries Culturals

ISSN: 1134-8666 / DL: V-166-1990 / PVP: 1 €

L'ILLA NO S'IDENTIFICA NECESSÀRIAMENT AMB ELS ARTICLES
DELS SEUS COL·LABORADORS, NI ELS TORNA ELS ORIGINALS
NO SOL·LICITATS. L'ILLA AUTORITZA LA REPRODUCCIÓ DELS SEUS
ARTICLES SI SE'N FA ESMENT DE LA PROCEDÈNCIA.

L'opinió de la crítica



«Durant la meua vida dec haver llegit més d'un miler de llibres, segur, i pocs personatges m'han corprès tant com el protagonista d'*El quadern de les vides perdudes*, que magistralment ha escrit Silvestre Vilaplana.»

JESÚS M. TIBAU,
bloc *Tens un racó dalt del món*
Febrer de 2012

«De Luca treballa amb materials delicadíssims: el primer amor, la primera amistat, el primer mestre de vida, i sap aplicar-hi la dosi justa de sentimentalisme. Un mil·ligram més i els llibres serien ensucrats.»

MARINA ESPASA, *Ara*
Desembre 2011

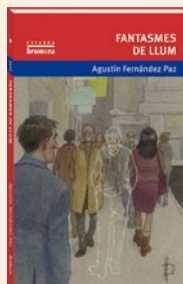


«Joyce Carol Oates posseeix una admirable capacitat per a unir el bé i el mal, la lletjor i la bellesa, la violència i la dolçor, la venjança i el perdó.»

NURIA BARRIOS, *Babelia, El País*
Gener de 2012

«Aquesta novel·la gòtica prospera molt bé perquè la prosa és preciosista, amb un lèxic equilibrat i ric, i amb una evolució del discurs que captiva des de la primera pàgina.»

JOSEP PALOMERO, *Periódico Mediterráneo*
Gener de 2012



«La novel·la juga amb la màgia del cinema per enllaçar les il·lusions, les fantasies, les aventures i els desitjos de la pantalla amb la dura realitat de la vida.»

ANDREU SOTORRA, *Revista Cornabou*
Març de 2012

«Inventades o llegides, sempre ve de gust escoltar una narració emocionant, i aquestes vuit que us presentem ho són.»

ROSA MUT, *Cavall fort*
Febrer 2012



ISABEL-CLARA SIMÓ

CRISTINA MARTÍNEZ

L'ÚLTIMA APORTACIÓ D'ISABEL-CLARA SIMÓ A LA NOSTRA LITERATURA ÉS UNA HISTÒRIA QUE ATRAU I COMMOU A PARTS IGUALS. AMB *UN TROS DE CEL*, LA INCANSABLE ESCRIPTORA ALCOIANA BUSCA LA COMPLICITAT DEL LECTOR A PARTIR D'UNA TRAMA DE PROSTITUCIÓ, TRÀFIC DE MENORS I ESCLAVITUD



AL SEGLE XXI. NO ENS VE DE NOU EL CANVI DE REGISTRE. DE FET, AQUEST ÉS UN DELS SEUS TRETS MÉS CARACTERÍSTICS; LA SEUA TRAJECTÒRIA LITERÀRIA APORTA UN BAGATGE DE NOVEL·LES, CONTES I ASSAJOS DIRIGITS A UN PÚBLIC TAN DIVERS COM LA SEUA OBRA.

En parlar d'Isabel-Clara Simó (Alcoi, 1943), hom és incapaç de definir-la amb un gènere literari o amb una temàtica predominant. Aquesta escriptora tardana –va començar a escriure amb 36 anys– ja té més de cinquanta títols en l'aparador de publicacions, un ventall de llibres en els quals ha conreat gairebé tots els gèneres, amb una atenció especial a la prosa de ficció, però també a la poesia, l'assaig o el teatre. Un conreu de fruit exquisit que bé li ha valgut per a ser considerada ara mateix una de les veus més prolífiques i reconegudes de la nostra literatura.



Isabel-Clara Simó no defuig cap tema, per polèmic o difícil que puga ser.

© Jordi Play

tereotips més arrelats, atrapa el lector i l'aboca a reflexionar.

LITERATURA JUVENIL

I si els relats breus són una constant en la seua obra, l'ampli abast de la seua producció té un destacat important dedicat al públic més jove i en el qual hi ha un seguit de narracions que han mantingut fidels els lectors adolescents. Queden lluny les històries amoroses i familiars d'aquella xicota de 17 anys, protagonista de

Raquel (1992), o les aventures de *Joel* (1996), els quals no deixen de ser títols que han augmentat el coneixement de l'autora en el nostre marc literari.

NOVEL·LISTA DE RAÇA

I és que en augmentar l'edat del lector, trobem un gran ventall de novel·les sota la rúbrica d'aquesta autora valenciana que ha passat gran part de la seua vida a Catalunya. Des de la reconeguda *Júlia* (1983), que té més de trenta edicions, Isabel-Clara Simó ha escrit un gran nombre de prosas de ficció d'estil àgil i comunicatiu que li han valgut grans èxits editorials i nombrosos premis literaris de gran prestigi, com ara el Sant Jordi per *La Salvatge* (1994), el Ciutat d'Alzira per *El meu germà Pol* (Bromera, 2008) o el Joanot Martorell per *Amor meva* (2010). De temàtica ben diferent, des del psicologisme del retrat femení fins a l'ambientació històrica, totes les seues novel·les tenen en comú un rerefons social i d'actualitat.

És el cas d'*Un tros de cel*, la seua última aportació al gènere, que acaba de publicar Bromera i que pren el món de la prostitució i del tràfic de menors com a excusa per a denunciar les injustícies i la falta d'oportunitats de determinats sectors de la societat. La història de Wing, la protagonista, colpirà profundament un lector que, fidel a les històries de l'autora, assistirà sorprès a una novel·la crua i commovedora.

UN TROS DE CEL. ISABEL-CLARA SIMÓ.

BROMERA, 2012.

AUTORA COMPROMESA

Darrere del seu tarannà més literari trobem, gens amagat, el seu perfil més polític. De fet, la seua posició és ben clara: escriu en defensa de la llibertat de la dona i dels drets de la nació catalana dins d'un context europeu. Exemples clars en són *Carta al meu nét. Sobre el nacionalisme* (2000) o *Adéu Boadella* (2008).

I és que per a una persona que creu que «escriure és una necessitat i una forma de vida», com ella mateixa defineix en l'escrit autobiogràfic *Els racons de la memòria* (2009), no ha de ser fàcil establir una barrera entre els temes de ficció i la realitat que ens envolta.

Així ho transmet en *Dones* (1997) i, especialment, en *Homes* (2010), en què relat a relat, l'autora capgira els es-

El seu conreu literari, de fruit exquisit, li ha valgut ser considerada ara mateix una de les veus més prolífiques i reconegudes de la nostra literatura

Dubtes?

A quin mercat s'enfronta el llibre electrònic, quan l'any passat a l'Estat espanyol es van vendre més *e-readers* que *e-books*? Com és possible que bona part dels propietaris d'aquests aparells per a llegir llibres digitals no n'haja comprat cap?

Quines seran les conseqüències dels impagaments de l'Administració als centres d'educació i als llibreters? Aconseguirem evitar que reivindicacions inqüestionablement justes no tinguin els alumnes com a grans damnificats?

L'interés que demostren editorials d'arreu del món en fires internacionals com la de Bolonya per projectes editorials fets a casa nostra, animarà alguns lectors a conèixer de primera mà la qualitat de la producció literària dels nostres autors?

«No hi ha res inventat. Tot és veritat, autobiogràfic. Puc maquillar una història, ho he fet moltes vegades, però aleshores li dic novel·la.»

PAUL AUSTER
El Periódico

«Un escriptor és com un sabater, el que ha de fer és bones sabates. Si vol donar un valor ètic o polític al seu treball, ha d'actuar per tal que ningú haja d'anar descalç, [...] perquè se senten les paraules de tot el món, inclosos els analfabets.»

ERRI DE LUCA
El País

«Madurar com a escriptor consisteix a ser cada vegada més lliure, i és molt difícil conquerir aquesta llibertat interior.»

ROSA MONTERO
El País



Primeres lectures

ANNA MONER

De tant en tant, recorde quan, amb tretze anys, passava els dits pels llocs dels llibres d'una col·lecció de butxaca completa que ningú no llegia i que hi havia oblidada en una prestatgeria. Títols i autors totalment desconeguts se m'ofrien als ulls mentre els dits avançaven per damunt de les cobertes rugoses d'un groc desllustrat. Els dos primers volums que vaig triar van ser els que em van resultar més suggeridors: *El perro de los Baskerville* de Conan Doyle i *El retrato de Dorian Gray* d'Oscar Wilde. Aquestes dues petites joies em van revelar a què es refereix Harold Bloom quan parla de «tastar l'entusiasme de llegir» i em van conduir a un món pel qual podia deambular amb plena llibertat, sense censures ni horaris de visita, i que, tot i ser accessible i obert, constituïa, per a mi, una mena de gabinet privat, secret. Un món indòmit i captivador alhora on acudia àvida d'emocions intenses per viure tot allò imaginable, desitjable o paorós. Les primeres lectures en què em vaig cabussar s'han consolidat com els meus clàssics, obres que conserve intactes en la memòria. *La llegenda de Sleepy Hollow* d'Irving, *Els crims del carrer Morgue* de Poe, *La nova catacumba* de Conan Doyle, *L'illa del tresor* i *El cas misteriós del doctor Jekyll i el senyor Hyde* de Stevenson, i *El gos dels Baskerville* formen, entre altres, l'abellidora col·lecció «A la Lluna de València» de Bromera. Els clàssics han educat generacions de lectors i tenen impresa la petjada dels qui ens han precedit. Literatura en majúscules, universal, eterna, que ens ajuda a copsar la força de la imaginació, d'allò misteriós. De tant en tant, torne a fregar els dits pels llocs de volums desconeguts i recupere una de les sensacions més superbes que podem gaudir: la llibertat d'obrir un llibre i quedar atrapat entre les línies.



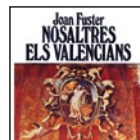
El museu de Pamuk, una realitat

El 27 d'abril s'inaugura a Istanbul el Museu de la Innocència, inspirat en la novel·la epònima d'Orhan Pamuk. En aquest espai singular, el Nobel turc aplega l'evolució de la vida quotidiana de la ciutat des dels anys 50 fins a l'actualitat. Ho fa mitjançant els objectes que col·lecciona Kemal, protagonista de la novel·la, perquè han tingut alguna relació amb la seua estimada. De segur que aquest museu únic situat al barri de Çukurcuma farà les delícies de qui el visite, de la mateixa manera que la novel·la va seduir milers de lectors.



Agustín Fernández Paz a la Biblioteca Cervantes

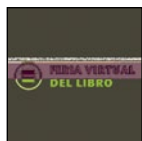
La Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes ha inaugurat el portal dedicat a Agustín Fernández Paz, prestigios escriptor de literatura infantil i juvenil. Autor de més de 45 obres de referència, que l'han convertit en un clàssic contemporani, els seus textos en gallec s'han traduït a català, castellà, basc, portugués, coreà, francès i àrab. El web (www.cervantesvirtual.com/portales/fernandez_paz) inclou fragments de les seues obres més importants, alguns estudis i un àlbum gràfic complet.



50 anys de 'Nosaltres, els valencians'

Enguany es commemora el 50é aniversari de la primera edició de *Nosaltres, els valencians*, de Joan Fuster, l'assaig d'història política, social i cultural que ha esdevingut tot un símbol de la nostra identitat com a poble. La Universitat de València ha organitzat, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Sueca, diverses activitats per a celebrar

l'aniversari de la publicació, el qual coincideix també amb els 20 anys de la mort d'aquest escriptor imprescindible i amb els 90 del seu naixement.



I Fira Virtual del Llibre

Més de 60.000 visitants han passejat pel recinte virtual de la I Fira Virtual del Llibre. Durant la fira, els visitants han pogut gaudir de les conferències, xats amb escriptors i altres activitats, i també passejar sense horaris pels diferents estands virtuals des de qualsevol lloc del món. Ha sigut un espai interactiu de trobada en línia entre els creadors de llibres, les editorials i els compradors que ha impulsat Bubok, la plataforma d'autopublicació de llibres, i IMASTE, el proveïdor principal de fires virtuals d'Europa, amb el suport del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.



L'aposta digital de Cercle de Lectors

Booquo és la nova plataforma d'oci i cultura que ha posat en marxa Cercle de Lectors. A més d'oferir accés legal (per subscripció o compra) a continguts digitals que van des de llibres digitals fins a pel·lícules de reproducció en temps real, vol ser també un club virtual de lectura. Subscripció, llibreria amb més de 10.000 títols, plataforma en el núvol, selecció i recomanació de llibres, videoclub, xarxa social de lectors o continguts addicionals enriquits són alguns dels serveis que ofereix Booquo.



XVI Protagonista Jove

PQPI Connection, de Lluís Miret, és finalista del XVI Premi Protagonista Jove que convoca el CljCat. L'obra ha estat seleccionada en la categoria per a

Flaixos



lectors de 15-16 anys. En aquesta divertida novel·la, guanyadora del Premi Mallorca de Narrativa, un grup d'estudiants de PQPI són sospitosos d'un atracament i volen trobar l'autèntic culpable. Ara són els joves lectors que hi participen a través de biblioteques i centres d'educació els qui decidiran mitjançant una votació qui serà el guanyador entre els quatre finalistes. El veredicté es fa públic el 31 de maig.

Dades

El Pla Llibreriactiva és una iniciativa del Departament de Cultura i el Gremi de Llibreters de Catalunya per a impulsar la millora de les llibreries i dels serveis que ofereixen i dels professionals que hi treballen per tal de fomentar la lectura. Així, a través de l'Institut Català de les Empreses Culturals s'oferiran ajudes per un valor de 275.000 € a la modernització de les 650 llibreries que formen la xarxa territorial de llibreries de Catalunya. A més, mitjançant una ajuda directa de 25.000 € al Gremi de Llibreters de Catalunya, es donarà suport al projecte formatiu que aquesta institució posa en marxa juntament amb la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona amb l'objectiu de crear un nou currículum professional de personal de llibreria. La finalitat del projecte és fer augmentar la població lectora de l'actual 61,9% a la mitjana europea, que és del 71%, d'acord amb el Pla Nacional de Lectura (2012-2016), pla que té deu eixos d'actuació, un dels quals és l'enfortiment del sector llibreter.



Naix Boolino

Un equip de pares i professionals amb experiència en el sector editorial i educatiu han creat Boolino, una xarxa social per a totes les persones que intervenen en l'educació d'infants entre 0 i 12 anys. Hi ha consells, idees i recomanacions per a fomentar la lectura mitjançant la base de dades de llibres infantils més completa del mercat, la qual, actualment, conté més de 25.000 referències. El bloc, l'agenda i la presència a les xarxes socials més importants completen la iniciativa.



'Que tinguem sort!', finalista dels Max

Carles Alberola competeix en la XV edició dels Premis Max de les Arts Escèniques, en la categoria de Millor Autor, amb l'obra *Que tinguem sort!*. Aquests guardons, que es lliuren el 31 d'abril, van ser creats amb l'objectiu de reconèixer la tasca dels professionals i la qualitat de les produccions més reeixides de l'any en l'àmbit de les arts escèniques. Alberola ja figura en el palmarès dels Max, l'any 2001, com a guanyador en la categoria de Millor Autor Teatral amb *Besos* i, l'any 2006, com a finalista amb *Al menos no es Navidad*.



Bromera, Premi Importante

Levante-EMV ha distingit Edicions Bromera amb el Premi Importante, un reconeixement que el diari concedeix des de l'any 1993 a persones, institucions o empreses en reconeixement de la seua trajectòria i contribució a la societat valenciana. L'editorial ha rebut aquest premi per la tasca feta al llarg de 25 anys, des que es creà a Alzira, especialment per l'aposta valenta i conciliadora per la llengua, aliena a complexos i sucursalismes disgregadors i estèrils.



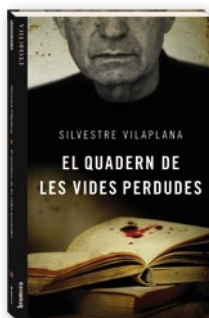
Actualitat - Reportatges - Entrevistes - Novetats editorials
24 hores al dia, 7 dies a la setmana

www.vilaweb.cat/lletres

L'ANGOIXA DE LA MEMÒRIA

XAVIER ALIAGA

AMB *EL QUADERN DE LES VIDES PERDUDES*, PREMI ALFONS EL MAGNÀNIM, SILVESTRE VILAPLANA (ALCOI, 1969) OPERA UN CANVI DE REGISTRE SUBSTANCIALS EN LA SEUA NARRATIVA PER A ADULTS: DE LA NOVEL·LA HISTÒRICA D'AMPLI ESPECTRE A UN TORBADOR ESCENARI CONTEMPORANI D'OBLIT I DEGRADACIÓ



HUMANA QUE PODRÍEM ETIQUETAR PERESOSAMENT COM A *THRILLER* PSICOLÒGIC. EN REALITAT, UN PROJECTE LITERARI AMBICIÓS I MADUR SOBRE LA PÈRDUA ANGOIXOSA DE LA MEMÒRIA PERSONAL I LITERÀRIA ARTICULAT SOBRE UNA PROSA EFICAÇ I CUROSA.

Gràcies a les seues novel·les anteriors, Vilaplana ha anat eixamplant les seues eines narratives, esmolant l'ofici d'escriptor. El trànsit, tanmateix, d'una narrativa ubicada en un temps remot, amb personatges acoblats a la trama, a la travessia per les angúnies contemporànies, demanava un salt qualitatiu, els elements adients per a afrontar amb arguments una immersió en les profunditats de la ment. Un primer encert és la creació del protagonista, un vell solitari i empobrit, en procés d'exclusió social, que ha de vendre la seua valuosa biblioteca per poder subsistir i que pateix llacunes de memòria que li fan perdre el control en benefici de «l'hoste», el seu *alter ego* en els moments d'inconsciència. Un eix narratiu que té a veure amb les pors personals de l'autor, amb el temor envers una malaltia mental que condueix a la liquidació punyent dels records: com seria? Què em passaria si...?

SORDIDESA I DISTANCIAMENT

A aquest punt de partida engrescador, Vilaplana hi incorpora el repugnant segrest d'una xiqueta, una trama que l'autor ens desvela d'una manera brusca amb un canvi de narrador. Amb aquest embolcall, la pertorbadora reflexió sobre el procés de degradació i vulnerabilitat que comporta l'envelliment, el clima sòrdid però distanciat de la narració —un equilibri difícil: la història es prestava a posar més carn a la graella— o les astutes trames al lector, com ara els capítols breus i totalment oberts que inciten a no deixar d'avançar, Vilaplana hauria cons-



Vilaplana ha bastit una novel·la magnífica i pertorbadora.

© Arxú Bromera

truït una història atractiva i sòlida que remetria per moments als personatges solitaris i introvertits de Paul Auster o al policia amb amnèsia retrògrada de *Memento* (2000), l'excel·lent film de Christopher Nolan. Sumeu a tot això un final sorprenent i ben trenat.

No seria poca cosa. Per sort, però, *El quadern de les vides perdudes* inclou un al·licient que confereix més volada i densitat a la novel·la: la forma en què l'autor superposa la memòria personal del protagonista a la seua memòria literària, aqueix quadern on apunta els fragments dels

llibres estimats que ha de vendre per omplir la nevera, com una manera de retenir-ne l'essència emulant els *homes-llibre* de *Fahrenheit 451*. Una capa metaliterària mitjançant la qual l'autor passa revista als mateixos Bradbury, Dostoievski, Rodoreda, Wolf, Kerouac o Wilde, entre altres monstres literaris —en una porga que s'esbrina difícil i, per moments, dolorosa—, al mateix temps que llança claus interpretatives que ajudaran el lector a compondre el trencaclosques. En acabant, aquell paral·lisme és possible en haver creat un personatge per a qui les vides contingudes en els llibres formen part de la pròpia existència, de l'acerb vital. Per això, la pèrdua de memòria personal és tan pe-

nosa i insuportable com l'esborrat literari a què s'hi veu abocat, un doble neguit que tracta de combatre amb una obstinació heroica. Impossible, per als bons lectors, no sentir-s'hi identificats. Difícil no connectar amb la seua angouxa.

La novel·la inclou un al·licient que la fa sobreixir: la forma en què superposa la memòria personal i literària del protagonista

EL QUADERN DE LES VIDES PERDUDES.

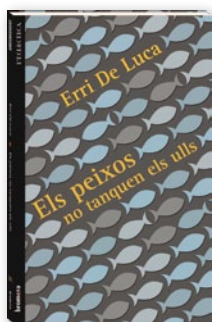
SILVESTRE VILAPLANA. BROMERA, 2012.

ERRI DE LUCA:

«L'ESCRITURA ÉS LA POLS QUE QUEDA DE LA VIDA, LES RESTES DE SAL EN UNA BOSSA D'AIGUA MARINA»

M. ÀNGELS CABRÉ

LI AGRADA ESCALAR MUNTANYES, CANTAR, RECITAR I VERSIONAR LA BÍBLIA. MOLT APRECIAT A LA SEVA ITÀLIA NATAL I TRADUÏT ARREU, ERRI DE LUCA ÉS CREADOR DE NARRACIONS D'UNA INTENSITAT RARA, AMIGUES DE LA BREVETAT I LA PARAULA POÈTICA, SEMPRE ANCORADES EN LA SEVA MEMÒRIA PERSONAL



I EN LES CICATRIUS DE L'AGITAT SEGLE XX. AMB *ELS PEIXOS NO TANQUEN ELS ULLS*, LA SEVA DARRERA NOVEL·LA ABOCADA A LA LLENGUA D'AUSIÀS MARCH, TORNA NOVAMENT AL NÀPOLS DE LA SEVA INFAN- TESA I FA PARLAR UN NEN QUE ÉS, HO CONFESSA, ELL MATEIX.

Com que és el segon cop que tinc ocasió d'entrevistar aquest escriptor que un prestigiós crític de *Corriere della Sera* ha anomenat «el millor de la dècada», ja conec la seva proverbial amabilitat. Però em sorprèn que en plena promoció, després de tot el sant dia concedint entrevistes, sigui tan generós en les respostes. Li pregunto si no està cansat: «Cansat? Això no és una feina, és un plaer». Erri De Luca ha treballat molt dur en la vida, en tasques esgotadores que li han convertit les mans (eixamplades, endurides) en veritables dipòsits d'experiència tàctil. Qualsevol diria que és un escultor acostumat al martell i no l'autor de delicats llibres en què cada paraula sembla sortida de les pinces d'un orfebre: *Montedidio*, *Il contrario di uno*, *El dia abans de la felicitat...* Són tot narracions que van sempre a l'essència de les coses, sense perdre's en mots buits que no fan més que soroll. Per no tenir, els protagonistes de les seves històries, no tenen ni nom.

EL PES DE LA MEMÒRIA

Clarament autobiogràfiques, m'explica que les seves ficcions són sempre



Un auditori ple i expectant esperava per a escoltar l'autor italià i aconseguir el seu exemplar signat d'*Els peixos no tanquen els ulls*.

fruit de records concrets, «de personatges que són persones que he conegut, llocs on he estat». Això sí, vol deixar molt clar que «la memòria aflora espontàniament, no és una enciclopèdia que es pugui consultar a capritx». «El record és una cosa ocasional, que s'ha de reconstruir amb la imaginació, no amb la invenció. Com les pedres que afloren al riu i serveixen per a travessar-lo. Hi ha altres que són més lluny i llavors t'has de mullar els peus. I, per a mi, això és la imaginació, però sent fidel a les pedres anteriors», aclareix.

Sense por d'equivocar-nos podríem dir que la seva narrativa avança per dues branques, dos rails paral·lels que sens dubte un dia han d'acabar encreuant-se. D'una banda, tenim els relats de caire simbòlic en què retrata un home ja madur, colpejat per l'experiència, generalment amant de la natura i afeccionat a llegir, com és el cas del caçador d'*El pes de la papallona* o del jardiner de *Tre cavalli*. I de l'altra, les històries d'infantesa que succeeixen sense excepció a Nàpols o pels voltants, en què un nen, que és sempre una part d'ell mateix, és copsat en el moment de la transforma-

Dins d'aquell nen hi havia totes les possibilitats. I hi havia també tots els que ara estan absents



© Arxiu Bromera

Erri De Luca està considerat un dels millors narradors contemporanis en llengua italiana.

ció, quan la infantesa pugna per quedar endarrere.

NÀPOLS, UN ALTRE COP

Per a ell, la infantesa és Nàpols, el territori on sempre torna. Fruit de la distància de cinquanta anys, ha nascut *Els peixos no tanquen els ulls*, en què el protagonista viu amb deu anys les primeres torbacions, com de costum, amb el contrapunt d'un home ja madur, un pescador, que segurament és també ell mateix i que a *Montedidio* encarnava un vell sabater jueu: «Un adult de referència que no coincideix amb els estrictes familiars, que entra en contacte casual amb el nen i li obre els ulls».

Novel·la de formació?, li pregunto. «De cap manera –hi respon–, a Nàpols no hi havia formació, sinó moltes malformacions amb les quals s'havia de lluitar.» El Nàpols que era més un purgatori que un paradís es transforma aquí en l'illa d'Ischia, on el nen i la mare han anat a estiuar en absència del pare, que ha marxat a fer les Amèriques. Perquè, a ell, el que li interessa són els moments de la infantesa «on la vida va més veloç, on succeeixen esdeveniments importants, canvis». «Dins d'aquell nen hi havia totes les possibilitats. I hi havia també tots els que ara estan absents.»

La novel·la narra la necessitat de forçar un cos que queda petit i vol ser trencat com una closca, i també juga amb una altra de les seves constants, la

ERRI DE LUCA (Nàpols, 1950)

va fer moltes feines abans de consagrar-se a la literatura: va ser manobre a la construcció, obrer de la FIAT, camioner..., sense deixar mai de participar en la revolució de l'esquerra. Però el 1989, amb la publicació del seu primer llibre, *Non ora, non qui*, encetà una abundant producció que ja supera la cinquantena de llibres.

Bromera ha publicat tres dels seus relats: *Els pes de la papallona*, *El dia abans de la felicitat* i *Els peixos no tanquen els ulls*, tots tres traduïts per Anna Casassas.

presència d'una figura femenina més forta, més crescuda («fruit de la meua admiració documentada per la dona», aclareix), que en aquest cas s'enfronta al nen amb el sentiment de la justícia. De Luca ho té ben clar: «Per a mi cap condemna repara el dany».

JA NO ÉS TEMPS DE REVOLTES

La seva generació va ser la primera que no va anar a la guerra i va ser

La d'ara és una democràcia en un sentit únic, de baix a dalt, a fons perdut. Però cridar està bé, serveix, com a mínim, per no ser com ells



© Arxiu Bromera

Al llarg d'una jornada intensa amb una agenda apretadíssima, Erri De Luca va atendre els nombrosos periodistes que volien entrevistar-lo.

també la més empresonada de tota la història d'Itàlia, «molt més inclús que la del feixisme», afegeix. Ell, que va prendre part activa en el moviment Lotta Continua, l'any 1980 va viure el darrer acte de resistència al seu país quan treballava a la FIAT de Torí i es va produir el tancament dels obrers durant gairebé quaranta dies en protesta pels acomiadaments. Creia haver clausurat per sempre la seva etapa revolucionària quan l'any 1999 va voler estar present als bombardejos de l'OTAN a l'antiga Iugoslàvia. Ara, en canvi, quan «les revoltes àrabs, que van amb retard, són la prolongació del segle XX», creu que la paraula *revolució* ha quedat obsoleta, ja no té sentit, ja que el món ha canviat. Li pregunto pels actes de resistència que actualment porta a terme la societat civil. Més clar no es pot parlar: «És una lluita que no serveix per a res perquè aquestes veus no són escoltades. Els de dalt no escolten. La d'ara és una democràcia en un sentit únic, de baix a dalt, a fons perdut. Però cridar està bé, serveix, com a mínim, per no ser com ells».

Queda el record de les grans revoltes del XX, el segle de la seva literatura i on tornarà amb la seva propera novel·la, que segueix les passes d'un criminal nazi.

ELS PEIXOS NO TANQUEN ELS ULLS. ERRI DE LUCA.

TRADUCCIÓ D'ANNA CASASSAS. BROMERA, 2012.

LA TRAMPA DEL DESIG

DANIEL I MIRSA DA COINCIDEIXEN EN UN EMBÚS. VÉNE N DE MONS BEN DIFERENTS I TENEN PASSATS DIFÍCILS, PERÒ L'ATZAR ENTRELLAÇA LES SEUES VIDES I ELS SUBMERGEIX EN UNA RELACIÓ DE CONVIVÈNCIA ESTRANYA. LA GUERRA DE BÒSNIA, LA CORRUPCIÓ POLÍTICA, L'AMOR I L'AMISTAT ES BAR-



REGEN AMB ELS DESITJOS, ANHELS PROFUNDS QUE TOTS COMPARTIM I QUE SÓN, EN REALITAT, ALLÒ QUE MOU EL MÓN. URBÀ LOZANO VA GUANYAR L'ÚLTIM PREMI DE NOVEL·LA CIUTAT D'ALZIRA AMB AQUESTA NOVEL·LA, DE LA QUAL US OFERIM UN AVAÇAMENT.

Daniel escolta la ràdio, però res del que diuen no aconsegueix interessar-lo. Ha triat una altra ocupació per distraure's: examina el cotxe de la dreta. És un utilitari menut. Un Corsa blanc, de model antic. Un autèntic llanderol. Està situat una mica oblic a la simetria de les línies discontinues pintades sobre el quitrà. Més que col·locat, hi ha estat deixat anar de manera insospitada, tan pròxim que se'n pot veure l'interior amb detall. Al seient de conducció hi ha una dona jove, al voltant dels trenta-cinc. És molt morena. Bonica. Al darrere, asseguda en una cadireta elevadora, hi ha una criatura. Porta una jaqueta blava embuatada i una gorra de llana amb un Winnie the Pooh brodat. La dona està impacient: no para de girar-se enrere per parlar al que tot fa semblar que és el fill. Però ningú no podria assegurar-ho: no coneixem la gent que ens acompanya en un embús.

[...]

Daniel sent un colp de porta. La dona del Corsa n'ha baixat. Es lleva amb presses un folre polar d'estil esportiu, mentre saltirona per aplacar el fred. Es queda amb un suèter de cotó groc i unes malles de lycra negres, arrapades al cos. Tot en pes insuficient, si tenim en compte la temperatura exterior. Però no pensa en això, Daniel. Rumia que té un cos dinàmic i rotund, amb redonors allà on cal. Voluptuos. No hi ha dubte: els leggings no deixen marge a la imaginació. Al suèter de cotó també ressalten unes sines generoses i ben plantades. És bonica i està ben feta. Daniel s'hi abstraïu. L'experiència li dicta que no ho hauria de fer, però s'imposa l'instint. El diseg, potser. El cas és que no pot dei-

xar d'observar-la. Tampoc quan puja a la part del darrere del cotxe i estén damunt de la criatura la roba que s'ha llevat. Li sembla una maniobra absurda. La peça afegida no escalfarà més el nadó, i ella es quedarà erta com un fus. Daniel intueix l'ambient gèlid que deu haver-hi a l'interior del Corsa. Observa l'habitacle del seu Volvo, un S-80 quasi nou. [...] Daniel manté el motor en marxa perquè funcione la calefacció. No s'ha de preocupar pel combustible: avui mateix ha omplert el dipòsit. Se sent prepotent. Insolidari, vol pensar per justificar d'avançada una possible acció que li roda pel cap. S'acaba d'autoconvèncer: deixa de banda el que li dicta l'experiència i obeeix l'instint. D'una rampellada baixa del vehicle. S'adreça al Corsa i en pica el vidre. La dona gira el cos i l'observa, perplexa. Encara sorpresa, abaixa la finestra. Amb manovella: el Corsa és antic; el Corsa és un llanderol. El vidre ginyola.

—La cosa s'allarga i l'oratge va a pitjor.

Daniel nota com les volves glaçades li cauen a les parts nues del cos. A la cara, a les mans, però sobretot a la coroneta despoblada des de fa tant de temps. En canvi, el que el pertorba són els ulls que el fiten. Uns ulls grans, verds, vius i lluents, inserits en una cara morena de faccions agradoses i alhora inquietants. Semblen interrogar-lo, els ulls. La dona no l'ha acabat d'entendre. Daniel vol resoldre un *impasse* que comença a ser molest. Molt enutjós, tot i que ha sigut ell qui l'ha provocat.

—Tinc calefacció al cotxe. Vinguem.

L'experiència li dicta
que no ho hauria de fer,
però s'imposa l'instint.
El diseg, potser.

LA TRAMPA DEL DESIG. URBÀ LOZANO. BROMERA, 2012.

JUANE GUMBAU:

«LES PREGUNTES DE LLUNA SÓN DARDS INFAL·LIBLES A L'ÀNIMA»

AMANDA GASCÓ

ELS PARES DE LLUNA S'HAN PERDUT. XUSCO, UN GOS JUGANER, I UNA MOSCA AGRAÏDA SÓN ELS ANIMALS QUE ACOMPANYEN LA XIQUETA EN UN VIATGE INICIÀTIC PER TROBAR LES PERSONES QUE MÉS S'ESTIMA. JUANE GUMBAU RETRATA ALGUNES DE LES MANCANCES MÉS PROFUNDES



DE LA NOSTRA SOCIETAT EN *EL VIATGE DE LLUNA A LES MUNTANYES*, UNA HISTÒRIA FARCIDA DE PERSONATGES QUE S'ENCREUEN EN EL CAMÍ DE LA PROTAGONISTA I QUE FAN PENSAR ALS LECTORS MÉS JOVES. UN RELAT GUARDONAT AMB EL PREMI DE NARRATIVA INFANTIL VICENT SILVESTRE.

—Com va nèixer la història de *Lluna*?

—Vaig escriure un relat breu per a l'alumnat durant la setmana del llibre que celebrem a l'escola. Els va agradar molt i vaig decidir allargar-lo fins a convertir-lo en aquesta història.

—Com és això de posar-te en la pell d'un infant per crear protagonistes com *Lluna*?

—Una de les coses que, a voltes, els adults perdem o oblidem en créixer és la imaginació. Posar-te en la pell d'un xiquet o una xiqueta et fa veure a través dels seus ulls, nets i innocents, en el seu estat més pur. Ens hem de posar en la seua pell, perquè si narrem des del punt de vista de l'adult, correm el risc de ser, en excés, alliçonadors.

—Què amaguen les preguntes que fa *Lluna* a la gent que es troba durant el viatge?

—Són qüestions pròpies de la lògica infantil. Els adults compliquem molt les coses i al final no sabem ben bé cap on caminem. Les preguntes de *Lluna* són dards infal·libles a l'ànima de l'adult. Preguntes de les quals coneixem la resposta, però l'hem oblidada.

—Quins són els valors més importants que es desprenen de la novel·la?

—Perseverança, lleialtat, amor... L'ús de la determinació. La infantesa com a valor que no hem de perdre mai. Tenim un xiquet i una xiqueta dins, a qui s'ha de mirar i acompanyar. Sona molt a Gestalt, però em sembla una veritat quotidiana. Si oblidem que els hi duem, se'ns complica la vida i ens allunyem del nostre autèntic jo. La vida és un joc, un joc seriós això sí, però en el qual no hem de descurar el vessant de l'alegria.



Gumbau ha guanyat el Premi Vicent Silvestre amb un llibre que té moltes lectures.

© Pere Fuster

—Per què t'ha interessat treballar el concepte de pèrdua i d'estar perdut?

—Quan una persona es troba perduda, pot arribar a la desesperació. En els xiquets és ben trist, tot i que tenen molta capacitat de reacció, però segur que els marcarà per a la seua vida futura. Un adult que es perd troba més difícil el camí de retorn. Davant de la pèrdua ens hem de refer, alçar-nos, tirar endavant.

—Treballes també amb la dicotomia poble/ciutat.

—El vell tòpic, menyspreem la Cort, i lloem el poble. Al poble trobes l'essència perduda, els nostres orígens. No vull rebutjar tot allò bo que ofereix la ciutat, però és ben cert que el poble

et dona eixa tranquil·litat que la vida atrafegada de la ciutat no pot donar-te.

—Ha sigut arriscat fer una història per a infants que obvia videoconsol·les o telèfons mòbils?

—Ja en tenen massa. Això ho poden trobar cada dia. La història de *Lluna* és entranyable, va directa al cor i no busca les noves tecnologies com a ganxo per a captar lectors.

—Què significa el Premi de Narrativa Infantil Vicent Silvestre en la teua trajectòria literària?

—Representa un abans i un després. Evidentment són els lectors menuts els qui han de jutjar-la finalment. Açò és un autèntic esperó per a tirar endavant, una injecció de moral que et dona forces per a continuar. Més encara si el premi és un dels més prestigiosos de la nostra terra. És un al·licient, no és per a acompanyar-se. Encara no m'ho crec.

Si narrem des del punt de vista de l'adult, correm el risc de ser, en excés, alliçonadors

EL VIATGE DE LLUNA A LES MUNTANYES.

JUANE GUMBAU. BROMERA, 2012.



Compromís amb l'educació i la cultura

El diari Ara dona suport a la tasca de pares, mares, mestres i educadors en el seu paper de formadors de les persones que integraran la societat del futur. Diàriament, treballem per oferir informació acurada sobre esdeveniments i notícies relacionades amb l'educació.

Els dissabtes publiquem l'ARA Criatures, un suplement dedicat a pares, mares, mestres i educadors!

I els diumenges, l'ARA Kids, un diari per als més petits de casa, perquè coneguin l'actualitat mentre aprenen anglès!



Fes-te'n
subscriber

A PARTIR DE
36€



<https://subscriptions.ara.cat>

Consultar altres ofertes

TOTS ELS LLIBRES DE BROMERA EN UN CLIC

edicions
bromera



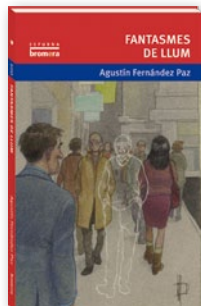
Els trobaràs a
www.bromera.com



UNA NOVEL·LA BRILLANT I OPORTUNA PER A CELEBRAR 100 TÍTOLS

ANABEL SÁIZ RIPOLL

PARLAR DE L'ESCRITOR AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ ÉS FER-HO D'UNA PERSONA QUE S'ESTIMA LES PARAULES I LES HISTÒRIES. PER A L'AUTOR GALLEC, LA PARAULA ÉS L'ÚNICA EINA QUE NO ENS FALLARÀ MAI PERQUÈ TÉ EL PODER I LA FORÇA PER FER-NOS SORTIR DEL NOSTRE PROPÍ CAPFICAMENT. DEDICAT



A LA LITERATURA INFANTIL I JUVENIL, AMB UNA OBRA FORÇA ÀMPLIA, L'ESCRITOR ENS MOSTRA QUE NO HI HA BARRERES A L'HORA DE LLEGIR; NOMÉS HI HA BONA LITERATURA. *FANTASMES DE LLUM*, NÚMERO 100 DE LA COL·LECCIÓ «ESPURNA», N'ÉS L'EXEMPLE.

Agustín Fernández Paz (Vilalba, Lugo, 1947) és l'actual Premi Iberoamericà de Literatura Infantil i Juvenil de la Fundació Santa Maria. Persona compromesa i d'idees fermes, escriu en gallec, però la seva obra es pot llegir traduïda a diverses llengües.

A Bromera, l'autor té una bona quantitat de llibres publicats que, des de fa anys, segueixen tenint molt d'èxit entre els lectors. El primer llibre a l'editorial valenciana fou *Les flors radioactives*, l'any 1991. Després han arribat títols tan emblemàtics com ara *Cartes d'hivern* (ja té 21 edicions), *Aire negre* (Premi Protagonista Jove), *Tres passes pel misteri*, *Nit d'ombres voraces*, *Passadissos d'ombra*, *Amor dels quinze anys*, *Marilyn*, *Només ens queda l'amor* (Premi Nacional de Literatura Juvenil) i *El centre del laberint*. L'autor, a més, coneix el traductor, Josep Franco, a qui admira. Fins i tot, molt modestament, afirma que «millora els meus llibres en el procés de traducció i que, per això, tenen tan bona recepció».

Amb *Fantasmes de llum* ja hi ha nou títols de l'autor a «Espurna». «És —ens diu l'escriptor— una col·lecció excel·lent de la qual he llegit força títols i que ha sabut connectar amb els lectors als quals es dirigeix. A més, em sento molt orgullós de formar-ne part.»

CINEMA I ACTUALITAT

Fantasmes de llum, il·lustrada en color admirablement per Miguelanxo Prado, tracta, malauradament, d'un tema ben actual a la nostra societat: el de l'exclusió o «invisibilitat» que algunes persones pateixen per diferents raons.

Damián i Marga són una parella ja madura que viu una vida rutinària i que



El cinema, amb pel·lícules com *The Grapes of Wrath*, està molt present a la novel·la.

un bon dia veu com el seu projecte de futur es desfà en un no res. Marga ha hagut de renunciar a les seves il·lusions i està prejubilada i Damián, que fa més de 35 anys que és projeccionista de cinema, rep una carta del seu cap que el mena cap a l'acomiadament.

Aquest fet, que sacseja l'existència del matrimoni, fa que Damián comenci a reflexionar sobre la seva vida, la qual és plena de referències cinematogràfiques. Damián sap les millors frases, que ha fet seves, i ha fet

del seu món una mena de gran pel·lícula. Així, *Fantasmes de llum* es converteix en un gran homenatge al cinema. Gràcies a les pel·lícules, Damián ha viscut altres vides i ha sigut molt feliç. Gràcies al cinema, Damián ha pogut somiar.

El llibre, escrit en tercera persona, és també una gran al·legoria de la societat actual, perquè Marga i Damián, quan ja no són útils dins de la societat consumista en què viuen, comencen a fer-se invisibles, per a ells mateixos, fins i tot. Això significa la pèrdua de l'esperança. Ara bé, gràcies a l'associació «Rosa Parks», formada per persones també invisibles, recuperen la il·lusió i la força. L'associació els dona eines per tornar a creure en ells mateixos i la possibilitat d'un món millor. Potser, doncs, gràcies als invisibles i als anònims, la nostra societat es podrà curar algun dia del mal que pateix, sigui la solitud, sigui la marginació.

Fantasmes de llum parla de la dignitat humana i de la importància que té, a la vida, somiar. Una novel·la, en definitiva, brillant.

**Il·lustrada en color
admirablement per
Miguelanxo Prado,
Fantasmes de llum
tracta d'un tema ben
actual: el de l'exclusió
o «invisibilitat»
que algunes persones
pateixen**

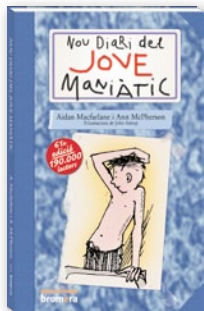
FANTASMES DE LLUM. AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ.

TRADUCCIÓ DE JOSEP FRANCO. BROMERA, 2012.

EL REFERENT LITERARI PER A MILERS D'ADOLESCENTS

ANDREA R. LLUCH

PARLAR DE LECTURA I ADOLESCENTS EN LA NOSTRA LLENGUA ÉS PARLAR D'«ESPURNA», DE LA COL·LECCIÓ QUE DURANT 100 TÍTOLS ENS HA ACOMPANYAT ENTRE AVENTURES, AMORS, VIATGES, AMISTATS, MALALTIES, PASSIONS I DESAFECCIONS. DES QUE EL 1988 ES VA PUBLICAR EL PRIMER LLIBRE, *EL DIARI D'UN JOVE MANIÀTIC*, «ESPURNA» NO ENS HA DEIXAT DE SOR-



PRENDRE. 100 TÍTOLS DONEN PER A MOLT I ÉS DIFÍCIL ACONSEGUIR PARTICULARITZAR-LOS, EDITAR LLIBRE A LLIBRE EL TEXT QUE AGRADARÀ, EL TÍTOL CONVENIENT PER AL LECTOR TRIAT... ÉS NECESSARI UN TREBALL EDITORIAL SERIÓS, METICULÓS I PLURAL. I AIXÒ, HO HA ACONSEGUIT BROMERA. PERQUÈ «ESPURNA» ÉS MOLT MÉS QUE UNA COL·LECCIÓ, ÉS UN REFERENT.

Tan sols dos anys després del llançament dels primers títols d'Edicions Bromera, naix la col·lecció de narrativa juvenil «Espurna». Vint-i-tres anys de vida, 100 títols publicats i quasi dos milions d'exemplars venuts són el balanç d'aquesta col·lecció que va nèixer amb un objectiu ben clar: fer gaudir els joves lectors amb relats propers als seus interessos sense renunciar a la qualitat, la diversitat, la innovació o el divertiment.

Nou diari del jove maniàtic d'Aidan Macfarlane i Ann McPherson va ser el primer títol de la col·lecció, un autèntic referent en la història de la lectura valenciana, tot un *best-seller*, amb més de 200.000 exemplars venuts i 61 edicions. Aquest llibre, que segueix l'estela de les aventures d'Adrian Mole, de Sue Townsend, dona resposta a les preocupacions habituals d'un xic que comença l'adolescència mitjançant un relat barrejat amb consells, informació, dades... L'èxit del llibre va generar seqüeles com ara *Nou diari d'una jove maniàtica* o *Els meus col·legues i jo* que han construït un autèntic club de seguidors d'aquests autors, els quals han trobat la manera de comunicar-se amb els joves. I aquest va ser el bon punt de



La col·lecció «Espurna» ha trobat la fórmula per a atraure els joves a la lectura.

partida que marcaria el camí, la senda que calia seguir per construir autèntics «maniàtics» de la lectura.

**La col·lecció va nèixer
amb un objectiu
ben clar: fer gaudir
els joves lectors amb
relats propers als seus
interessos sense
renunciar a la qualitat,
la diversitat, la innovació
o el divertiment**

La col·lecció «Espurna» ha facilitat que els adolescents valencians conegueren autors de la vàlua d'Agustín Fernández Paz, Andreu Martín, Fina Casalderrey, Gabriel Janer Manila o Jordi Sierra i Fabra, tots cinc mereixedors del Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil espanyol. Ha invitat autors de fama internacional com ara Aidan Macfarlane i Ann McPherson, Barry Favarille i Ursula K. Le Guin.

I el que és més important: «Espurna» ha fet una aposta clara pels autors valencians i l'ha guanyada amb escreix i per partida doble. Per una part, perquè llibres com *Raquel* o *Els dimonis de Pandora*, dels alcoians Isabel-Clara Simó i Silvestre Vilaplana, respectivament; *Tot l'estiu per davant*, de l'alacantí Joaquim G. Caturlla, o *El misteriós punyal del pirata*, de l'artanenc Joan Pla, han sigut dels més venuts. I per l'altra, perquè ha mostrat la bona collita de narradors que el País Valencià pot donar a la literatura catalana, i una bona prova han sigut els premis rebuts. Possiblement, el més volgut és el Protagonista Jove, un premi que donen directament els lectors adolescents al llibre que més els ha agradat entre tots els publicats durant



Obres com *Diari d'un jove maniàtic*, *Cartes d'hivern*, *Raquel*, *L'infern de Marta* o *Els dimonis de Pandora* estan entre les més venudes de la col·lecció.

l'any, i al qual Edicions Bromera i la col·lecció «Espurna» han contribuït més d'una vegada.

TEMES DIVERSOS, PERÒ SEMPRE PROPRIS ALS JOVES

No és fàcil mantindre l'interès per una col·lecció que ha arribat als 100 títols, ja hem comentat alguns dels encerts editorials que ho han afavorit i no en descuidem un altre: la barreja i la diversitat de temes. La mentalitat oberta a entendre la lectura d'una manera plural, a fer encabir propostes de lectura més pròximes al relat popular amb històries del món adolescent, històries de la guerra, de maltractaments, d'amors que fan mal quan haurien d'acompanyar... Una diversitat temàtica en la qual sempre el lector trobarà el títol adequat per a cada moment. I en aquest context, cal parlar de l'humor, perquè a pesar de ser una temàtica molt difícil en el relat per als adolescents, el catarrogi Pasqual Alapont amb el llibre *Fi de culs a Mallorca*, entre altres obres seues, ho aconsegueix. Un títol que és l'exemple clar d'una característica transversal de la col·lecció, les referències constants al món que agrada als lectors. La majoria dels títols entronca amb la diversió i el consum

dels adolescents, escenes divertides com ara les sèries i pel·lícules que miren, la música que escolten; en definitiva, un món present amb el qual s'identifiquen per mitjà de la lectura en valencià.

Els focs de la memòria, Nit d'ombres voraces... En la col·lecció hi ha relats que s'atreveixen a tractar temes com els de la guerra civil per rescatar o mantindre viva una part de la memòria històrica d'aquest país. Ha jugat fort per títols com *L'infern de Marta*, en què la narració no estalvia en aspectes durs però també imprescindibles en l'educació sentimental dels adolescents. Alhora, ha sabut crear un espai per als relats de caire romàntic que tant agraden als

adolescents com ara *Què t'angoixa, Núria?* o *Només la mar ens parlarà d'amor*.

EL NOU DISSENY D'«ESPURNA»

Al cap de vint-i-tres anys, «Espurna» ha arribat al número 100 i ho ha fet d'una manera molt especial: estrenant un disseny nou per a la col·lecció. El llibre afortunat d'aquesta estrena ha sigut *Fantasmès de llum*, de l'escriptor gallec Agustín Fernández Paz, el qual, excepcionalment, ha sigut il·lustrat en color per Miguelanxo Prado. Es tracta d'un relat que ens situa de ple en la realitat actual sobre la crisi econòmica i l'exclusió social i sobre la lluita de les persones en aquesta situació per fer-se visibles.

I després del 100, el 101... Ja que la vida d'«Espurna» continua. L'èxit de les publicacions hi augura un bon futur. En aquest cas parlem de l'últim Premi Bancaixa de Narrativa Juvenil, *En les mars perdudes*. Una història que narra una aventura d'estiu màgica i inoblidable que canviarà la vida de la jove Àlicia i la de la gent que més vol. En paraules de l'autora, Raquel Ricart, «una travessia, un llarg viatge, una aventura per mons reals i literaris, una recerca interior. I com tots el viatges quan són autèntics, com totes les aventures quan mereixen el nom, com totes les passions, s'hi fa un lloc al cor i a l'ànima».

**La col·lecció «Espurna»
ha facilitat que els
adolescents valencians
conegueren autors de
la vàlua d'Agustín
Fernández Paz, Andreu
Martín, Fina Casallerrey,
Gabriel Janer Manila
o Jordi Sierra i Fabra**

LECTURES PER A JOVES ALUMNES

XAVIER MÍNGUEZ

LA LITERATURA JUVENIL LA DETERMINA EL SEU LECTOR MODEL, ELS JOVES. AIXÒ SIGNIFICA QUE HA D'INTENTAR CAPTAR AQUEST PÚBLIC. PER LA RESTA, ÉS LITERATURA. N'HI HA PROU D'ACOSTAR-SE A UNA COL·LECCIÓ PER COMPROVAR QUE LA VARIETAT N'ÉS LA TENDÈNCIA PRINCIPAL. TOT I AIXÍ, HI HA

FENÒMENS RECENTS COM L'ÈXIT DE LES SAGUES DE HARRY POTTER I *CREPUSCLE* QUE ENS FAN PENSAR QUE CAL DISTINGIR ENTRE UNA LITERATURA SANCIONADA PELS MEDIADORS I UNA ALTRA DE CONSUMIDA PELS JOVES AMB EL BENEPLÀCIT D'AQUELLS O SENSE.

Tot i que la literatura fantàstica també és molt popular entre els joves, als instituts són més presents les novel·les que parlen de drames que afecten els joves com poden ser: l'avortament, l'amor, els divorcis, l'amistat, etc. En aquest cas, els autors i autores tracten d'acostar-se al lector reflectint de prop la percepció d'aquests drames amb la seua visió. La reconstrucció d'aquestes realitats també rep diversos tractaments. Alguns, com Pasqual Alapont, en fan dues lectures, les humorístiques com ara *Menjaré bollyc@os per tu* i les dramàtiques com *L'infern de Marta*. Altres, com Sierra i Fabra, solen tendir més cap al costat dramàtic, com es pot veure en *Les solituds d'Anna* o *Nit de divendres*. Altres autors com Glòria Llobet, i allò que Gemma Lluch anomena *psicoliteratura*, tracten de centrar-se en els conflictes des d'una perspectiva molt intimista, com en *Què t'angoixa*, Núria?

VIATJAR PER LA HISTÒRIA

A uns altres autors els agrada especialment barrejar aquests conflictes amb qüestions socials més o menys instrumentalitzades. És el cas de l'excel·lent *Jo, el desconegut*, d'Antoni Dalmasas, en què un jove, per una xica, acaba fent-se càrrec d'un malalt d'Alzheimer que li revelarà el seu passat maqui. O *Història d'amor a Sarajevo*, de Jaume Benavente, en què la



Les històries realistes són les més habituals a les aules.

guerra dels Balcans serveix de rerefons per a una història d'amor. També la natura pot aliar-se amb aspectes històrics per tal de crear un escenari atractiu per a una història amb tensió narrativa com és *Els llops de la lluna roja*, de Josep Francesc Delgado, la qual, encara que s'esdevé durant la Guerra Civil, no explota aquest tema. Aquest és el cas d'un gran nombre de títols, amb més o menys fortuna, que continuen apareixent al mercat i que no sempre

aporten gran cosa. *L'ombra del Stuka*, de Pau Joan Hernández, aprofita bastant bé les possibilitats d'aquest període, com ho fa Sierra i Fabra amb *Els focs de la memòria*.

Malgrat que la mescla de qüestions socials i personals siga una mina per als autors de literatura juvenil, les aventures continuen sent un altre gran clàssic en aquestes col·leccions. D'una banda, les policiaques, en què Andreu Martín, sens dubte, ha arrossegat milers de lectors amb les seues sèries de Flanagan i Wendy. A pesar que Pep Castellano fa unes obres literàriament exigents a partir de trames aparentment policiaques com ara *Ferum de silenci*. Hi ha un altre tipus d'investigacions com les que duen a terme els personatges de Silvestre Vilaplana en què es mescla sovint l'element màgic o sobrenatural i, a vegades, també el terror, com en algun llibre de Francesc Mompó.

Finalment, cal esmentar les obres històriques que, fins i tot, gaudeixen d'un guardó especial com és el Far de Cullera. En aquest cas tenim tot un seguit d'obres d'una gran qualitat que, fent ús de les característiques del gènere històric, s'acosten amb gran encert al públic juvenil. Tan sols per citar-ne alguna: *L'esclau del mercadal*; *Al-Rhazes, el metge de la talaia*; *Temps de conquesta*; *Si la gran deessa ho vol*; etc.

Tot plegat, un ventall ben ampli de temes, recursos i autors que fan i faran les delícies dels joves lectors.

Als instituts són molt presents les novel·les que parlen de drames que afecten els joves com poden ser l'avortament, l'amor, els divorcis o l'amistat

Prepara't per a les proves de la JQCV amb ***Va de bo!***

NOVETAT

- ▶ Tot el material per a aprovar els nivells oral, elemental, mitjà i superior de la JQCV
- ▶ Adaptat al Marc Europeu Comú de Referència
- ▶ Una oferta completa que inclou el llibre de l'alumne, el quadern d'activitats i un CD amb recursos sonors i els solucionaris
- ▶ Orientat a la pràctica interactiva de la llengua en situacions comunicatives versemblants
- ▶ Una eina innovadora amb un plantejament lúdic de l'aprenentatge i l'ensenyament, que fomenta l'interés de l'aprenent i facilita la tasca del professorat



materials educatius
per a l'escola valenciana
bromera.txt

UNA MALEDICCIÓ LLEGENDÀRIA DESPERTA SOTA EL GUIATGE DE CORNELIA FUNKE

VIRGÍNIA ALONSO

BROMERA INCORPORA A LA COL·LECCIÓ «ESFERA» *EL CAVALLER FANTASMA*, UN NOU TÍTOL D'UNA DE LES AUTORES ALEMANYES DE LITERATURA JUVENIL AMB MÉS ÈXIT INTERNACIONAL. COMPARADA SOVINT AMB L'AUTORA DE LA SAGA DE HARRY POTTER, CORNELIA FUNKE CONJUGA A LA PERFECCIÓ MOLTS



DELS INGREDIENTS QUE HAN FET DE LA BRITÀNICA UNA ESCRIPTORA SUPERVENDES. EN AQUEST CAS, ES TRACTA DE LA HISTÒRIA D'UN XIC QUE INGRESSA EN UN INTERNAT ON CONVIUEN JOVES ESTUDIANTS I ESPERITS DEL MÉS ENLLÀ, ALGUNS DE DOLENTS I ALTRES DE BONS QUE NOMÉS BUSQUEN EL DESCANS ETERN.

El pare de Jon Whitcroft, el protagonista d'aquesta novel·la, va morir quan ell tenia només 4 anys. Ara, la mare té una nova parella i Jon no està disposat a acceptar-ho. La situació es torna tan insostenible, que la mare decideix enviar-lo a un internat a Salisbury i anar-se'n de vacances a Espanya. Mentre ells gaudeixen del sol, Jon haurà d'aguantar la pluja incessant, la humitat i la foscor dels passadissos de la residència d'estudiants on l'han enviat. Quan pensa que res no pot anar pitjor, la sisena nit apareixen davall de la seua finestra tres genets amb aparença tenebrosa. Són els esperits de tres cavallers, als quals se n'afegirà un més, que busca venjança.

És a partir d'ací que el jove protagonista d'*El cavaller fantasma* viurà les aventures més increïbles, i comprendrà que hi ha un món més enllà del dels vius que només algunes persones poden compartir. Per sort, a Salisbury hi ha l'Ella, una companya d'escola que entén molt de fantasmes. L'Ella es convertirà en la millor amiga de Jon, i juntament amb la seua àvia, que viu de fer rutes guiades als llocs on suposadament hi ha fantasmes, aconseguiran que el món dels vius i el dels no vius convisquen i resten en pau.

LA GÈNESI D'UNA HISTÒRIA FANTÀSTICA PLENA D'EMOCIONS

Com la mateixa autora ens explica a l'epíleg del llibre, la idea d'escriure *El cavaller fantasma* va sorgir fa molts anys, en una visita al seu editor anglès Barry Cunningham. En el viatge cap a Frome, es va aturar a Salisbury, on va fer una

visita a la catedral. Fou allí on descobrí «un d'aquests llocs inoblidables que contenen un nombre infinit d'històries per explicar». Així, a l'escola catedralícia va trobar un jove que es convertiria en el protagonista de la seua història, i altres persones que la van inspirar per crear els personatges que hi apareixen. De fet, en *El cavaller fantasma* trobem molts noms que fan referència a personatges històrics i uns altres que són fruit de precioses llegendes populars.

Aquesta edició, a més, inclou nombroses il·lustracions en color, obra de Friedrich Hechelmann. Els dibuixos, plens de detalls, contribueixen a crear una atmosfera terrorífica i tenebrosa, i fan que el lector es trasllade a la catedral de Salisbury durant el crepuscle, entre les ombres i davall de pedres mil·lenàries que amaguen molts misteris.



La catedral medieval de Salisbury té un gran protagonisme a la novel·la.

UNA DE LES AUTORES PREFERIDES PELS JOVES

Les històries de Cornelia Funke combinen el misteri, l'amor i l'amistat i estan escrites amb una prosa àgil i senzilla, adreçada a un lector jove. Lector que trobarà diversos títols de l'autora alemanya en la col·lecció «Esfera» d'Edicions Bromera, entre els quals hi ha *Quan el Pare Noel va caure del cel*; *Greta i Òliba*, cuidadores de gossos; *No hi ha galetes per als follets*; *El lladre de gorres*, o *Deixeu en pau la Mississipi*. La darrera incorporació a la col·lecció, *El cavaller fantasma*, és, sens dubte, un llibre de lectura obligada.

Les il·lustracions en color, plenes de detalls, contribueixen a crear una atmosfera terrorífica i tenebrosa, i fan que el lector s'endinse en la trama

EL CAVALLER FANTASMA. CORNELIA FUNKE. TRADUCCIÓ DE RAMON MONTON. BROMERA, 2012.

ELS CUCS ES TIREN PETS?

SÒNIA REAL

SI US PENSEU QUE HO SABEU TOT SOBRE ELS PETS, ANEU BEN ERRATS. PODEU ARGUMENTAR QUE AIXÒ NO TÉ CAP MISTERI, I FINS I TOT QUE JA CONEIXEU ELS SECRETS MÉS AMAGATS DE LES PRINCESES FLAUTENTES DEL LLIBRE D'ILAN BRENMAN *LES PRINCESES TAMBÉ ES TIREN PETS*. ARA, PERÒ, ARRIBEN



NOVETATS EN LA MATÈRIA QUE SORPRENDRAN MÉS D'UN LECTOR: I ELS ANIMALS? QUÈ PASSA AMB LES PUCES I ELS DINOSAURES, O LES OVELLES I ELS DOFINS? US CONVIDEM A APROFUNDIR EN AQUESTA DIVERTIDA LLIÇÓ DE BIOLOGIA AMB *ELS ANIMALS TAMBÉ ES TIREN PETS*.

Fa uns quants anys la petita Laura es va acostar a son pare amb una pregunta no gens senzilla de resoldre: «Les princeses es tiren pets?». Com passa a moltes xiquetes d'aquesta edat, Laura no podia imaginar-se que les seues volgudes princeses dels contes tingueren uns problemes tan terrenals com aquest. El pare, amb tota la tendresa del món, acompanya Laura a la biblioteca per mostrar-li el *Llibre secret de les princeses*, en què apareix la veritable història de la Blancaneu i de la Ventafocs, les quals tenen secrets una mica vergonyosos: sí, elles també es tiraven pets, i algun de ben pudent.

De ben segur que el pare de Laura ha ajudat en aquest temps moltes xiquetes a desmitificar la feminitat irreal, pomposa i cursi de les princeses dels contes i les pel·lícules. Això sí, amb bon humor i sense perdre l'estima per aquests personatges tan importants per als infants.

CURIOSITATS BEN REALS

Ha passat el temps, Laura s'ha fet gran i pareix que ja ha superat l'etapa rosa. Tot i això, continua sent una xiqueta encuriosida pel món que l'envolta i sempre té preguntes complicades preparades per a son pare. Ara vol saber quins són els animals que es tiren pets. En principi, sembla una cosa senzilla de contestar, però Laura és exigent i vol arribar al fons de l'assumpte. Les puces, els cucs, les papallones i els dofins són només

alguns exemples que apareixen en la llista de la petita aprenent de biòloga.

Aquesta casual i divertida conversa entre pare i filla ens mena a una reflexió sobre sostenibilitat i ecologia. Els pets, fets de metà, contribueixen a l'efecte d'hivernacle i la desaparició dels casquets glacials. El problema real, però, no són els pets que s'escapen als animalets. L'origen de l'escalfament global som els humans i la pol·lució que provoquem amb la nostra manera de viure. Aquest segon llibre de Brenman ve carregat de respecte per la natura i de reflexions necessàries per als xiquets i xiquetes que s'hi acosten. L'autor ens fa riure sense descuidar la responsabilitat que tenim amb el món que ens envolta.



Les il·lustracions tendres i acolorides de Ionit Zilberman són el complement perfecte de l'original text d'Ilan Brenman.

COM DIBUIXAR UN PET?

Com sol passar en els títols de literatura infantil, ací les il·lustracions són les grans protagonistes de la història. Aquesta vegada repetim el tàndem d'escriptor i il·lustradora amb Ilan Brenman i Ionit Zilberman. Sens dubte, ningú com ella sap copsar en una imatge el moviment, el so i la subtileza dels pets, des de la Ventafocs fins a les vaques del prat.

Si riguéreu amb les princeses, no dubteu que *Els animals també es tiren pets* és una aposta segura de diversió, bons moments i un pessic de reflexió. Feu-me cas, no hi ha cap expert en pets que no tinga aquests dos llibres a la prestatgeria.

**Si riguéreu amb les
princeses, no dubteu
que *Els animals també
es tiren pets* és una
aposta segura de diversió,
bons moments i un
pessic de reflexió**

ELS ANIMALS TAMBÉ ES TIREN PETS. ILAN BRENMAN.

IL·LUSTRACIONS DE IONIT ZILBERMAN. TRADUCCIÓ DE JOSEP FRANCO. BROMERA, 2012.

LA LECTURA, PEÇA CLAU PER A EDUCAR

GONÇAL LÓPEZ-PAMPLÓ

AMB *LA LECTURA AL CENTRE*, DE GEMMA LLUCH, BROMERA EN-
CETA LA COL·LECCIÓ «BROMERA DIDÀCTIQUES», EN LA QUAL ES
PUBLICARAN DIVERSOS TÍTOLS QUE POSEN A L'ABAST DEL LECTOR
REFLEXIONS I PROPOSTES DE CARÀCTER EDUCATIU. LLUNY DE
SER UNA COL·LECCIÓ PER A ESPECIALISTES, PRETÉN ARRIBAR A

UNA GRAN PART DE LA SOCIETAT I OFERIR CLAUS PER A MILLO-
RAR LES PRÀCTIQUES PEDAGÒGIQUES DINS I FORA DE L'ESCOLA,
EN UN MOMENT EN QUÈ L'EDUCACIÓ ES REVELA COM UNA EINA
MÉS NECESSÀRIA QUE MAI PER A ASSEGURAR EL PROGRÉS I LA
COHESIÓ SOCIAL.

A banda de *La lectura al centre*, hi ha previstos dos títols més dins d'aquesta col·lecció. El primer és *Llegir per a créixer*, de Joan Carles Girbés, que s'editarà en col·laboració amb la Fundació Bromera per al Foment de la Lectura. Aquesta «guia pràctica per a fer fills lectors» ha aconseguit una difusió superior al milió d'exemplars en les quatre edicions anteriors. El llibre següent és *Més contes, per favor. Guia pràctica per a contar històries*, una obra col·lectiva de Gemma Lluch, Llorenç Giménez i Joan Portell, que proporciona estratègies pròximes i útils perquè tothom s'anime a contar contes.

Aquests tres títols ens permeten conèixer les característiques definitòries de la col·lecció «Bromera Didàctiques»: en primer lloc, el prestigi dels autors i la solidesa teòrica dels plantejaments; en segon lloc, el caràcter pràctic, aplicable i general de les propostes, i, finalment, la capacitat de crear lligams amb el conjunt de la societat i, en particular, amb tota la comunitat educativa.

EL PLA LECTOR

Gemma Lluch és professora de la Universitat de València i especialista en literatura infantil i juvenil, un camp en el qual destaca per l'estudi de les polítiques de promoció de la lectura, tant en el nostre entorn immediat com a escala internacional. La seua tasca docent i divulgativa, de més a més, ha contribuït decisivament a la conscien-



El foment de la lectura siga a casa o a l'escola, és determinant en la formació de la persona.

ciació sobre la importància del foment de la lectura, fins al punt que podem afirmar que ha creat escola i ha donat peu a noves recerques i projectes.

Amb aquest saber acumulat, *La lectura al centre* té entre els seus objectius principals presentar una sèrie d'experiències al voltant de la lectura als centres

educatius, les quals posen de manifest la creativitat i el compromís de l'escola valenciana, alhora que demostren que, si hi ha voluntat, de bones idees no en falten. Per un altre costat, s'encarrega de descriure què és, quins objectius té, com s'organitza i com s'avalua el pla lector de centre, autèntica columna vertebral de la promoció de la lectura en l'entorn escolar.

Es pot afirmar que amb aquesta obra Bromera fa un pas més a l'hora d'oferir als docents materials per a posar en marxa els plans lectors, els quals, com observa l'autora del llibre, s'han convertit en un requisit legal des que la Conselleria d'Educació va publicar l'Ordre 44/2011, que convertia la promoció de la lectura en una prioritat. *La lectura al centre*, així, amplia i complementa els documents que Bromera ofereix en el seu web, en particular la proposta de model de pla lector formulada per Josep Antoni Fluixà (www.bromera.com/pla-lector).

QUÈ ÉS LLEGIR?

Gemma Lluch ens convida a reflexionar sobre una pregunta complexa però necessària: què és i per a què serveix la lectura? No cal dir que l'autora parteix de la convicció que és un motor de progrés personal i col·lectiu, però precisament per aquest motiu defuig la concepció que la redueix tan sols al cànon literari. Ben al contrari, l'amplia a unes altres classes de lectura,

**Amb aquesta obra
Bromera fa un pas més
a l'hora d'oferir als
docents materials per a
posar en marxa els
plans lectors, els quals
s'han convertit en un
requisit legal**

que van més enllà de la literatura i fins i tot del paper. En aquest punt dedica una atenció fonamental a les tecnologies de la informació i la comunicació i, en particular, al potencial enorme d'Internet, no només com a font de lectures, sinó també com a espai on compartir-les i fomentar-les per mitjà, per exemple, de Facebook i Twitter. Tenint en compte aquesta varietat d'opcions, el llibre aporta moltíssims consells i pautes per a valorar, seleccionar i treballar les diferents lectures que alumnes i professors tenen a l'abast.

BONES PRÀCTIQUES

No és casualitat, per tant, que un terç de l'obra es dediqui a exposar un seguit d'activitats que permeten encomanar el gust per la lectura i practicar-la des de múltiples perspectives. En tots els casos es parteix de models existents, d'experiències d'èxit que mereixen ser explicades i conegudes. En concret, es proposen trenta-tres pràcti-

ques de lectura i escriptura destinades a tots els nivells educatius i pensades per a aprofundir en tots els significats de la paraula *llegir*.

En definitiva, la professora Gemma Lluch ens recorda la centralitat de la lectura en tots els contextos educatius, formals i informals. Per

això, ens encoratja a promoure-la des de la diversitat que la caracteritza i a partir d'una sèrie de bones pràctiques que no solament constitueixen un exemple, sinó també un estímul, més encara si s'encabeixen en un marc sistemàtic i reeixit com és el pla lector de centre.

L'autora dedica una atenció fonamental a les tecnologies de la informació i la comunicació i, en particular, al potencial enorme d'Internet, no només com a font de lectures, sinó també com a espai on compartir-les i fomentar-les



bromera didàctiques

La nova col·lecció «Bromera Didàctiques» presenta idees i recursos per a facilitar la tasca als educadors.

verDcel
Els dies del Saurí



Arriba a Bromera el treball més íntim de VerdCel

Un treball que inclou un CD i un còmic de gran format que fa ressorgir les emocions més profundes.

Amb una nova mirada, VerdCel vol parlar del moment que vivim, en què el degoteig de fora ressona en el nostre interior, i de la lluita per la supervivència dels nostres projectes vitals.

edicions
bromera

I ON COL·LOQUEM ELS LLIBRES?: COM ORGANITZAR UN BON ESPAI DE LECTURA

De vegades podem tenir la sensació que a casa no hi ha lloc per als llibres. On els col·loquem? I com ho fem? Les cases no tenen tot l'espai que voldríem, però resulta molt senzill muntar-nos una biblioteca personal en algun racó. Només cal proposar-s'ho i, si ho fem bé, es convertirà en un espai molt agradable i esdevindrà un incentiu més per a llegir.

ON POSE TANT DE LLIBRE?

Si tenim molts llibres i prou espai, és millor col·locar-los tots en una única habitació i crear el lloc ideal on estudiar i llegir amb tranquil·litat. Si això no és possible perquè no hi ha prou espai a casa, els podem repartir per les diverses estances de l'habitatge: despatx, sala d'estar, menjador... però també, per què no?, al rebedor, el bany o la cuina. En aquest cas, convindrà que els agrupem d'alguna manera perquè siga fàcil la seua utilització; aquells que més consultem, posem-los en el lloc on solem llegir habitualment; la resta els podem agrupar, per exemple, en els diferents llocs de la casa on tenim prestatges, organitzats per gèneres o per procedència dels autors: literatura d'autors valencians, espanyola, estrangera, llibres de viatge, de consulta, etc.

Hem d'intentar que l'espai on decidim col·locar els llibres no siga humit, per evitar l'aparició de lepidotes, uns insectes que fan malbé el paper. El sol directe també contribueix al deteriorament dels llibres, crema el paper, el fa groc i en desdibuixa la impressió.

COM IL·LUMINE L'ESPAI?

L'espai de lectura ha d'estar ben il·luminat, si pot ser amb llum na-



tural però no directa. Si no tenim prou llum natural o és de nit, la il·luminació del lloc contindrà un llum d'ambient general (si és possible dels de baix consum perquè no danya tant la vista) i, especialment, un o dos llums de peu amb els focus dirigibles i d'aquells que permeten triar-ne la intensitat.

CREEM EL NOSTRE PROPI ESTIL

S'aconsegueix més tranquil·litat si pintem les parets amb colors suaus; el groc i el verd llima reforcen la concentració, el blanc dona més lluminositat a l'estança; a més, podem ajudar-nos amb cartells d'art propis per decorar les parets i aconseguir un estil més modern i personal. El primer que farem, no obstant això, és ajustar les prestatgeries segons les nostres ne-

cessitats: deixem espai suficient per als llibres que anirem comprant; després, completarem la decoració. Les fotografies o les figuretes mai no han d'impedir l'accés a un llibre. Si tenim espai suficient, podem col·locar una taula i una cadira. I si en tenim més, també podem posar-nos una còmoda butaca (n'hi ha de moltes maneres; caldrà triar-la depenent dels gustos personals).

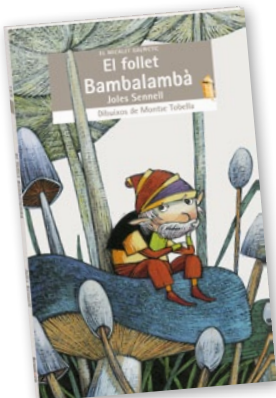
Si disposem d'una habitació completa, i tenim les prestatgeries a una altura elevada, ens serà molt útil una escala de biblioteca. Ara n'hi ha de dissenys molt variats i moderns: plegables, de tisores, de mà, amb calaixos...; fins i tot, n'hi ha que es converteixen en cadires o taules auxiliars; són més cares, però més aconsellables perquè no ocupen quasi lloc i els traurem més profit.

I ELS LLIBRES DELS XIQUETS?

Els més menuts trobaran molt divertit que els creem un racó per a ells, un racó on puguem escoltar, llegir o pintar tranquil·lament; és tan fàcil com posar moqueta en un raconet de l'habitació i deixar caure uns quants coixins. Però, si no és possible muntar-los un racó en l'habitació, no serà difícil posar-los un prestatge a la seua altura per als seus propis llibres perquè els tinguen a l'abast, que siguen com un joguet més.

El mateix farem amb els adolescents: diccionaris, llibres de consulta i de lectura han d'estar en un lloc ben identificat i accessible.

ESPAI ELABORAT PER LA FUNDACIÓ BROMERA
PER AL FOMENT DE LA LECTURA.
www.fundaciobromera.org



El follet Bambalambà

Joles Sennell / Montse Tobella

Col·l. «El Micalet Galàctic», 169

64 pàg. Bromera, 2012

La col·lecció «El Micalet Galàctic» sorprén pares i menuts amb un conte nou i original ple d'imaginació per a xiquets a partir de 6 anys. L'escriptor Joles Sennell ens relata la història d'un follet guardatresors que busca una nova ocupació al món dels humans. La cerca el portarà fins a una associació protectora d'animals, en la qual li diran on pot fer alguna tasca apta per a un follet: en un espectacle de circ, al jardí d'una família o com a mascota d'un equip de futbol. Finalment, serà l'amistat i el treball en equip el que l'ajudarà a trobar el seu lloc al món, encara que semblava difícil per a algú tan diferent i especial com ell.

El follet Bambalambà és una història divertida, creativa i elaborada amb un llenguatge a la mida dels més menuts. Al text de Joles Sennell s'uneixen les il·lustracions en color de Montse Tobella, les quals recreen un paisatge de boscos, natura i màgia d'allò més atractiu.

MARIOLA SERNA

JOLÉS SENNELL és el pseudònim que Pep Albanell (Vic, 1945) utilitza quan escriu històries per a infants i joves. Per la seua tasca, ha rebut guardons com ara el Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil que concedeix el Ministeri de Cultura.



Els seus amics li deien Pi

Xavier Mínguez / Ada García

Col·l. «El Micalet Galàctic», 167

112 pàg. Bromera, 2012

Bromera recupera un dels primers llibres per a infants de Xavier Mínguez. Aquesta és la història d'una xiqueta molt desperta i curiosa que s'entreté parlant amb les coses que l'envolten i imaginant històries sobre el que veu o escolta. Ens trobem davant un relat que es desenvolupa en un sol dia però que és ple d'activitats i emocions com el de qualsevol menut. Així, podem conèixer els seus companys de classe, els professors de l'escola, l'amiga capficada en dubtes amorosos, el company que tant li agrada i, per descomptat, la seua família, els pares i els germans bessons. Entremig, un concurs de dibuix, una declaració d'amor, una baralla, la visita al metge i tot el que cap en un cabet capaç d'imaginar les vides d'una dona gran amb cabells blancs com una fada bona o un home amb bigot gran com un domador de lleons. Tot amanit amb un bon ritme, un personatge tendre i una estructura ben lligada dona com a resultat aquesta obra recomanable per a lectors a partir de 10 anys.

CAROL BORRÀS

XAVIER MÍNGUEZ (València, 1970) escriu, sobretot, llibres per a infants i joves, encara que també conrea la narrativa per a adults. La seua obra ha sigut distingida amb diferents premis. Ha exercit de periodista i de crític literari i, actualment, és professor universitari.



La veritable història de na Blanca-Blancaneu

Rosa-Maria Colom / Mabel Piérola

Col·l. «L'Elefant», 16

136 pàg. Bromera, 2012

L'escriptora mallorquina Rosa-Maria Colom fa en aquest llibre, adreçat a lectors a partir d'11 anys, una oportuna revisió del conte de Blancaneu. Ara la malvada és la jove princesa i la madrastra és una dona bondadosa. La història comença quan la reina de Peronskaia mor sense deixar descendència. El rei Peronskai recupera les ganes de viure en aparèixer, al cap de nou mesos, un nadó sobre la tomba de la reina. La xiqueta creix consentida per tots i quan son pare decideix tornar-se a casar, no s'ho pren gens bé. Seguint els consells del fantasma de sa mare, Blancaneu intenta fer caure la madrastra per tal de continuar sent ella la més bonica del món.

Així, *La veritable història de na Blanca-Blancaneu*, sense perdre la màgia del conte original, canvia l'amor del príncep que s'enamora de Blancaneu per ser tan bonica, pel del rei Peronskai, que estima la reina Esclarmunda per la seua bellesa interior.

MARINA VERA

ROSA-MARIA COLOM (Sóller, 1937) és autora de nombrosos títols per a infants i joves, i especialista a trobar la manera de sorprendre el lector aportant un toc diferent a històries clàssiques, com ja va fer en *La perversa Caputxeta*, publicat també en aquesta col·lecció.



El tesor de Saïda

Eva Peydró / Paco Roca

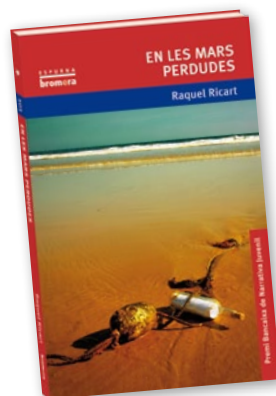
Col·l. «El Micalet Galàctic», 170
160 pàg. Bromera, 2012

En *El tesor de Saïda* continuen les aventures dels personatges de *Les vacances de Saïda*, un èxit editorial amb més de 25.000 exemplars venuts, tant en valencià com en castellà. En un llibre recomanat per a lectors a partir de 12 anys, Eva Peydró introdueix, mitjançant una història tendra i enriquidora, la situació del poble sahrauí i temes com ara el racisme, la solidaritat i la convivència entre cultures.

Saïda és una xiqueta sahrauí que ha passat l'estiu a casa de Ferran gràcies a un programa d'acolliment. En començar el curs, Saïda ha de tornar a casa i Ferran la troba a faltar. L'única cosa que pot fer és compartir amb els companys de classe totes les experiències que ha pogut viure amb la seua nova germana. Per sort, els pares li han preparat una sorpresa i, per Pasqua, tots junts viatjaran al Sàhara a visitar-la. Allà, Ferran descobrirà un tresor de valor tan incalculable que canviarà per sempre la percepció que té de les coses i de la vida mateixa. Si pensava que ho sabia tot de Saïda, n'estava molt equivocat.

ONA GUTIÉRREZ

EVA PEYDRÓ (València, 1962) reprén les aventures dels personatges de *Les vacances de Saïda*, finalista del Premi Carmesina i publicat en Bromera, en aquest llibre guanyador del Premi Samaruc, il·lustrat per Paco Roca, Premi Nacional de Còmic.



En les mars perdudes

Raquel Ricart

Col·l. «Espurna», 101
Premi Bancaixa de Narrativa Juvenil
176 pàg. Bromera, 2012

Guanyadora del XVI Premi Bancaixa de Narrativa Juvenil, la novel·la de Raquel Ricart tracta el delicat tema de la separació dels pares i ho fa sense concessions al sentimentalisme i al drama, sense culpables ni víctimes. Hi ha molta tendresa en les línies d'aquesta història, la d'una adolescent que ha vist trontollar el món de la seua infantesa i que es troba perduda en una mar de sentiments contradictoris. L'Àlícia, que a penes pot moure's amb una cama enguixada, tafaneja per la finestra amb una ullera de llarga vista, travessarà l'espill cap a illes ignotes poblades per personatges i paratges que són una barreja de tots els clàssics d'aventures que llig mentre jau estirada al llit. A mitjan camí de l'Àlícia de terra de meravelles i el James Stewart de *Rear Window*, la protagonista d'*En les mars perdudes* farà una travessia introspectiva que li retornarà la confiança en si mateixa i durant la qual encararà molts interrogants i dubtes que no gosava ni plantejar-se.

ALÍCIA TOLEDO

RAQUEL RICART (Bétera, 1962) a més del Premi Bancaixa 2011, *El quadern d'Àngela* va rebre el Premi Vila de Paterna i el Samaruc 2010, mentre que *Les ratlles de la vida* va merèixer l'Andròmina de Narrativa i el Premi de la Crítica 2010.



Ocells de pas i altres proses

Santiago Rusiñol

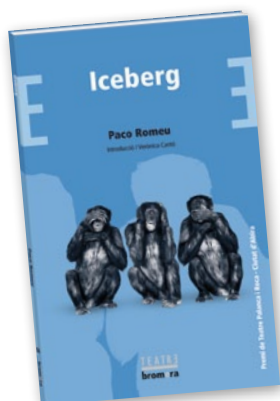
Introducció d'Urbà Lozano
Col·l. «Els Nostres Autors», 69
227 pàg. Bromera, 2012

Tota antologia té una utilitat ben clara, la d'orientar des del rigor un hipotètic lector en el coneixement d'una obra de qualitat i que ha de ser d'una certa vastitud. El present volum se situa en aquesta perspectiva i ofereix una tria representativa de textos de narrativa, teatre i assaig d'aquest gran de la cultura catalana, incloent les versions en prosa i teatrals de títols com *El pati blau*, per tal que el lector pugui apreciar l'adaptació posterior que va fer el mateix autor. En l'apartat narratiu, s'han aplegat els contes *El cavall de Peret* (1896) i *Gent de bé* (germen de la peça teatral *Lalegria que passa*), *Ocells de pas* i *El pati blau*, tots tres publicats el 1898, i la novel·la curta *La niña gorda* (1914).

Pel que fa al teatre, les obres triades han sigut *Lalegria que passa* (1899), una de les seues obres més reixides; *El pati blau* (1903) i *Gente bien* (1917). També s'inclouen els articles de *Glossari* (1912) titulats «Filosofia barata», «El dret del vot», «L'estiu artificial» i «Lalegria andalusa».

FRANCESC VIADEL

SANTIAGO RUSIÑOL (Barcelona, 1861 - Aranjuez, 1931), dramaturg, narrador, pintor i col·leccionista, és un dels referents del modernisme. Forma part, amb Gaudí, Adrià Gual Morera o Ramon Casas, de l'imaginari cultural català més universal.



Iceberg

Paco Romeu

Premi de Teatre Palanca i Roca
Ciutat d'Alzira

Col·l. «Bromera Teatre», 50

96 pàg. Bromera, 2012

Iceberg, obra guardonada amb el Premi de Teatre Ciutat d'Alzira Palanca i Roca del 2011, és una proposta tècnicament complexa i ambiciosa. Paco Romeu hi explora els registres emocionals d'un ventall de personatges amb els quals el lector viatja a través del temps, perquè amb l'escriptura es juga a manipular la cronologia tal com la interpretem d'una manera lògica.

La banda sonora, així com el teixit de referències culturals d'*Iceberg* –recognoscibles per diverses generacions– focalitzen la successió d'esdeveniments dramàtics en un univers poblat d'individus extrems, marginals, polièdrics, incapaces d'enfrontar-se a la realitat i abocats, al remat, a un naufragi dels sentiments. Per traslladar aquesta impossibilitat de conciliació amb el món, Romeu en situa l'acció en un present i un passat marcats per la violència, la por i el conflicte personal, tot i que, com assegura, es tracta d'una «dramàtica comèdia» que salta de la llum a la foscor vertiginosament.

MARIA ROSELL

La trajectòria de PACO ROMEU (València, 1967) destaca per la varietat d'inquietuds professionals: és novel·lista i dramaturg, i s'ha endinsat en el món del guió i de la direcció cinematogràfica. Ha guanyat guardons literaris per *Iceberg* i *Sobre la culpa*.



El somni d'una pàtria de paraules

Josep Piera

Premi d'Assaig Mancomunitat
de la Ribera Alta

Col·l. «Textures», 20

312 pàg. Bromera, 2012

Aquesta biografia de Teodor Llorente, a més d'acostar-nos-en la figura, ens la humanitza i en dignifica el nom ara que és el centenari de la seua mort. Josep Piera, a mitjan camí de l'estudi ben documentat i la seua prosa personallíssima, aguda i clara, ens fa veure l'home que va impulsar la recuperació de la tradició poètica valenciana i ens revela els somnis que el van espantar a creure en el ressorgiment de la llengua culta literària, però també, i amb detall, n'explica els dubtes i les dificultats trobades.

El somni d'una pàtria de paraules exposa didàcticament, jugant a fer preguntes i exemplificant-hi les respostes, quin va ser el caliu en què es va coure la Renaixença a València. Així sabem dels mestres que l'afavoriren, dels joves entusiastes que l'encapçalaren, dels cercles que la sustentaren, dels lligams i de les discrepàncies amb la Renaixença al Principat... Un llibre indispensable per a conèixer la nostra història recent.

ROSA BORRÀS

JOSEP PIERA (Beniopa, 1947), poeta i narrador, és també un lúcid assagista que ha biografiat Ausiàs March o Francesc de Borja. Amb aquest treball sobre Teodor Llorente, ha sigut distingit amb el XIII Premi d'Assaig Mancomunitat de la Ribera Alta.



Bioteχνologia al menú

José María Seguí

Premi Europeu de Divulgació
Científica Estudi General

Col·l. «Sense Fronteres», 35

280 pàg. Bromera, 2012

La paraula *transgènic* s'ha integrat en el llenguatge popular com a sinònim de *dolent*, tòxic per a la salut i nociu al medi ambient. Aquesta demonització ha sigut promoguda per diversos interessos i, en el debat social, la veu científica ha perdut pes davant de les organitzacions ecologistes.

En aquest context de desinformació, l'autor ofereix un assaig aclaridor per desmuntar molts dels mites i llegendes sobre els transgènics amb explicacions aclaridores, una gran diversitat d'exemples i tot el rigor científic.

L'obra reivindica la modificació genètica dels organismes com una eina de progrés. Tampoc no nega l'existència de riscos associats als transgènics, alhora que recorda que els pesticides o altres tècniques no són aliens a perills per a la biodiversitat i les persones. Per aquest motiu, Seguí aposta pel dret a decidir, per al qual és bàsic disposar d'arguments sòlids, dels quals trobarem alguns de ben contundents en la seua obra.

MARIA JOSEP PICÓ I GARCÉS

JOSÉ MARÍA SEGUÍ (València, 1969), doctor en Ciències Biològiques, és professor del Departament de Bioteχνologia de la Universitat Politècnica de València i investigador de l'Institut per a la Conservació i Millora de l'Agrodiversitat Valenciana.



Ai

Rubén Luzón

Premi Vicent Andrés Estellés
de Burjassot

88 pàg. Bromera, 2012

Pol·len

Berna Blanch

Premi de Poesia Ibn Jafadja

64 pàg. Bromera, 2012

Pol·len, de Berna Blanch, i *Ai*, de Rubén Luzón, són una mostra representativa de la varietat estilísti-

ca que hi ha, ara per ara, en la poesia valenciana. El primer representa una manera de fer més convencional i clàssica. El segon, una de més agosarada i provocadora, que remet a l'avantguardisme i els poetes dels setanta.

Així doncs, *Pol·len* traspuja una poesia diàfana, en la qual la claredat de la dicció i el pensament es congrien en una direcció ontològica, vital. Poesia de la contemplació del paisatge i d'un mateix, de l'existència despullada. Meditació i balanç provisional de vida. El sender o el camí esdevenen, així, imatges i metàfores preclares, signes d'un periple en què l'aprenentatge és la brúixola, i la malenconia, una consigna de supervivència. El llibre de Berna Blanch és ple de llocs recurrents que són símbols inherents de l'ésser, fites remarcables en què la memòria constata el desencís del jo poètic: «Sóc qui creua i s'allunya, / qui abandona la vida / en cada record». A la fi, però, tot acaba esvaïnt-se («Llum, pol·len on germina nou l'oblit»), malgrat els esforços que fem per recordar-ho tot, per aferrar l'inapre-

hensible: «Les lletres es buiden / igual que el foc s'apaga / lent des de la fusta [...] No es tanca el temps en un signe, / hui estic escrivint el silenci».

La proposta poètica de Rubén Luzón, en canvi, apunta en direcció a l'especulació en el llenguatge. De fet, *Ai* esprem el vessant experimentalista, tot afavorint —amb una aura de provocació rampant— el significat per sobre del significat. De vegades, la sintaxi és abrupta, o s'esquartera en línies successives de versos arrencats en encavalcaments contigus. Fins i tot quan l'autor fa servir les composicions i els recursos estilístics clàssics, com ara el sonet o la rima, tot és aparent perquè el que realment hi compta és el joc irracional, i irreverent. El resultat n'és un exercici continu de funambulisme estilístic en què la gramàtica resulta enganyosa —per vàcua i prescindible—, perquè el que s'imposa és la seqüència sonora dels versos i, sobretot, l'experiència onírica que en resulta.

JULI CAPILLA

Veinticinco

AÑOS AL SERVICIO EDITORIAL Y COMERCIAL



**IMPRESIÓN DE FOLLETOS PUBLICITARIOS, PERIÓDICOS, REVISTAS, CATÁLOGOS, LIBROS...
Y TODO TIPO DE PUBLICACIONES. PARA ELLO CONTAMOS CON 5 ROTATIVAS DE
ALTO RENDIMIENTO QUE NOS PERMITEN OFRECER LOS PRECIOS MÁS COMPETITIVOS.
PÍDENOS PRESUPUESTO Y DÉJANOS SORPRENDERTE: 963 992 310**



ARTES GRÁFICAS
DEL MEDITERRÁNEO



DEU ANYS DE VIDA, DEU ANYS DE PROJECTES



LA FUNDACIÓ BROMERA
CELEBRA EL DESÉ
ANIVERSARI

La Fundació Bromera per al Foment de la Lectura commemora enguany els primers deu anys de trajectòria. Des dels inicis, són moltes les activitats i les iniciatives que des de la Fundació s'han portat a terme amb diversos objectius: fomentar la lectura, promoure la investigació docent sobre pràctiques que generen interès i motivació per la lectura entre els xiquets, fomentar activitats relacionades amb la reflexió sobre el món del llibre i de la literatura i potenciar l'ús de la llengua pròpia.

Així ho demostren campanyes tan diverses com ara «Llegir en valencià», pensada per al públic en general; els cursos i conferències adreçats a docents; «Les maletes viatgeres» i l'exposició «Com es fa un llibre», activitats per al públic infantil i juvenil, o el Premi Foment Lector creat, juntament amb l'Ajuntament d'Alzira, per a premiar les iniciatives que potencien l'hàbit de llegir entre la població infantil i juvenil.

Des d'ací us convidem a participar en els actes de celebració, dels quals us anirem informant.

Notícies



DITES

I SUGGERIMENTS

«Els llibres no supleixen la vida, però la vida tampoc no supleix els llibres.»

JOAN FUSTER

«Qui s'atrevirà a posar límits a l'enginy dels homes?»

GALILEU

«Hi ha homes per a qui les il·lusions sobre les coses que els interessen, són tant necessàries com la vida.»

N. CHAMFORT

«Educar un jove no és fer-li entendre alguna cosa que no sabia, sinó fer d'ell algú que no existia.»

JOHN RUSKIN

«Els desitjos del jove mostren les virtuts futures de l'home.»

CICERÓ

NOVETATS PRIMAVERA



LOS ANIMALES TAMBIÉN
SE TIRAN PEDOS, APOSTA
DESTACADA PER A AQUESTA
PRIMAVERA

Algar Editorial ens presenta un catàleg ple de novetats per a animar els més menuts i els joves a descobrir històries fantàstiques farcides d'imaginació i una bona dosi d'humor. És el cas de *Los animales también se tiran pedos*, d'Ilan Brenman, aposta destacada per a la primavera. Després de l'èxit de *Las princesas también se tiran pedos*, arriba aquesta història protagonitzada de nou per Laura i son pare. Heu vist mai un dofí tirar-se pets? Doncs ací en trobareu la resposta.

La col·lecció «Calceín» continua creixent i ens presenta *Las aventuras del hada Marcela*, de Carmen Gil (a partir de 6 anys), *Tiras los pasos de un zapato*, de Javier Fonseca García (a partir de 8 anys), i *La Iliada*, d'Homer, amb adaptació de Jesús Cortés (a partir de 12 anys).

I per als joves arriba a la col·lecció «Algar Joven» *La frontera negra*, de Silvestre Vilaplana, una història de misteri que narra, amb un ritme trepidant, situacions límit que tenen lloc a tot el món.

NOVETATS DE BROMERA.TXT PER AL CURS 2012-2013



ELS ALUMNES DE
PRIMÀRIA I SECUN-
DÀRIA ESTRENA-
RAN MATERIALS

Projecte Far és el nom dels llibres de text per a Primària, una línia de materials que ja s'ha estrenat en el primer cicle i que treballa les competències bàsiques d'una manera transversal. El curs que ve, aquest projecte estarà disponible per al segon cicle de

Primària i treballa les àrees de Valencià, Castellà, Matemàtiques, Coneixement del medi i Música. Els llibres es complementen amb materials fotocopiables per a atendre la diversitat de l'alumnat, activitats interactives per a pissarra digital i murals per a l'aula. De més a més, tots els llibres del Projecte Far estan dividits per trimestres, per tal que els xiquets i les xiquetes no porten tant de pes a les motxilles.

A banda del Projecte Far, cal esmentar també altres materials com-

plementaris per a Primària, com ara els llibres de lectura *Fanalet* i *Canyamel* en valencià i *Lucièrnaga* i *Regaliz* en castellà.

Pel que fa als alumnes d'ESO de segon i quart, el curs que ve també estrenaran llibres per a l'àrea de Valencià, que completen els de primer i tercer. Es tracta de Projecte Enllaç i Més Pràctic, dues línies diferents de materials que faciliten l'adequació dels continguts als nivells diversos de competència lingüística de l'alumnat.

TEATRE A RITME DE SENTIMENTS

Besos va aparèixer el 1999 i es va convertir en un èxit aclaparador que es va escampar per viles i ciutats. Va omplir teatres, places i auditoris. Al cap de més de dotze anys, un dels textos clau de la dramaturgia contemporània valenciana torna als escenaris. L'encertat repartiment original de *Besos*, text publicat per Bromera l'any 1999, reapareix de nou, ara al Teatre El Musical de València. Fluïdesa teatral en estat pur edulcorada amb sintonies que el públic de qualsevol edat coneix i que el transporta cap a la nostàlgia.

Carles Alberola ja s'havia guanyat un bon públic i un prestigi abans de l'estrena de *Besos*, a principis del 1999, quan Albenà només feia sis anys que funcionava. Però va ser amb *Besos* que va fer el gran salt quantitatiu en la seua carrera i fama. A banda d'omplir les butaques per tots els teatres del País Valencià i fer temporades a València, tant als teatres privats com als públics, a la resta de l'Estat fou també una obra d'èxit. La unió amb Roberto García, una de les ments més privilegiades de la dramaturgia valenciana, va ser clau per treure a la llum un text àgil, divertit i espontani. Sense cap mena de dubte, una de les grans joies del teatre contemporani en valencià. Una de les peces en la nostra llengua més representades a les grans ciutats i que, alhora, ha creat un tipus de teatre amb l'estil Albenà.



El retrovisor



JULI CÀNOVES

Però, l'èxit del text resideix en la capacitat que té de captivar no només el gran públic, sinó que l'obra atreu també crítics i professionals, que a més a més la reconeixen com a excel·lent. Entre els molts premis rebuts, cal destacar el Max al millor text en català, fet

CARLES ALBEROLA (Alzira, 1964), actor i director d'escena, ha estrenat amb un gran èxit de públic i de crítica obres com ara *O tu o res*, *Curriculum*, *Mandíbula afilada* o *Que tinguem sort!*. A més, és fundador i director de la companyia teatral valenciana amb més projecció, Albenà Teatre.

ROBERTO GARCÍA (València, 1968), titulat per l'Escola Superior d'Art Dramàtic de València, és autor i director escènic. Ha escrit, entre altres, *Salsa Kurda*, *Òxid*, *Perfect* i *Pica, ratlla i triturada*. També ha treballat com a guionista en programes de televisió com *Moncloa*, *¿dígame?* o *AUTOinDEFINITS*.

si més no curiós amb una obra feta de retalls de cançons.

Besos reflecteix, precisament, el trencament del mite que afirma que qualitat i comercialitat no poden anar juntes; aporta comercialitat al teatre més seriós i compromès alhora que edulcora amb qualitat el teatre de consum. Una balança justament equilibrada per dos dels dramaturgs valencians actuals més brillants, Roberto García i Carles Alberola. Ambdós es van basar en el text *Un cor famolenc* d'Enric Balaguer per aconseguir aquesta mesura difícil i molt poques vegades assolida d'una manera tan contundent.

Amb el pas del temps, des d'aquella llunyana estrena del 1999, *Besos* s'ha convertit en un bombonet, és una d'aquelles *rara avis* del teatre que omple totes les sales, amb públic assidu i amb públic novell. Un èxit que als escenaris valencians de les darreres dècades només s'havia produït amb la celeberrima *Ballant*, *ballant* i que ha tardat molt a tornar-se a produir. Llargua vida a *Besos*.



VOLS ENTRADES AMB DESCOMPTE PER A VEURE 'BESOS'?

Besos es torna a representar al Teatre El Micalet de València del 26 d'abril al 20 de maig. Per a celebrar aquesta reestrena, volem oferir als lectors de *L'illa* una oferta especial que consisteix en un 30 % de descompte en l'entrada. Per a gaudir (o tornar a gaudir) de *Besos*, compra l'entrada per Internet (www.teatreelmusical.com), introdueix el codi ILLABROMERA i et beneficiaràs del descompte. Més informació al 963 24 25 52.

BESOS. CARLES ALBEROLA I ROBERTO GARCÍA. BROMERA, 1999.

Per accedir al vostre
municipi

La informació local,
nacional i del món,
actualitzada de
manera permanent

Un web per cadascun
dels 1.853 municipis
dels Països Catalans

Informació a mida
pera cada usuari, amb
l'accés personalitzat
per poblacions



EL PUNT AVUI+ Dimecres, 13 de juliol del 2011

Mataró Anar a l'edició local

INICI AGENDA I CINEMA SERVEIS CANALS PARTICIPACIÓ REGISTRE BLOGS PRESÈNCIA SORTIM

Portada Territori Societat Punt divers Política Economia Cultura Comunicació Opinió Esports

Els preus baixen una dècima i fixen una inflació anual del 3,3%

- Els preus han caigut un 0,1% el mes de juny tant a Catalunya com a la mitjana de la resta de l'Estat
- El petroli, el preu del tabac i el dels aliments expliquen el descens de l'índex de preus al consum per segon mes consecutiu

13/07/11 09:55 - POLÍTICA - BARCELONA

Sense pla B

- El govern rebutja assumir la proposta d'Òmnium perquè no vol començar a reivindicar el concert econòmic preveient una possible derrota
- ERC i SI veuen amb bons ulls la mesura llançada des de l'entitat cultural

13/07/11 02:00 - POLÍTICA - BARCELONA

Òmnium crida a la rebel·lió fiscal si no hi ha concert

13/07/11 02:00 - POLÍTICA - BARCELONA

Rajoy diu a Zapatero que un "president en funcions" no pot generar confiança en l'economia espanyola

- El president del govern espanyol li exigeix "respecte institucional" i li recorda que només es pot parlar en aquests termes quan es convoquen les eleccions.
- El mandatari socialista assegura que en el segon i tercer trimestre el creixement del PIB "serà una mica més gran".

13/07/11 10:01 - POLÍTICA - MADRID

Moody's rebaixa el deute irlandès al nivell del bo porqueria

L'agència justifica la decisió per la "creixent possibilitat" que el Govern de Dublín necessiti un segon rescat financer.

- Una missió de la UE i de l'FMI té previst donar a conèixer aquest dijous a Dublín els resultats del compliment de les condicions del rescat financer irlandès.

13/07/11 07:43 - ECONOMIA - DUBLÍN

Obama adverteix al règim sirí que "ningú es pot ficar amb l'ambaixada" nord-americana

- L'avis de la Casa Blanca es produeix després que Clinton afirmés que Assad "no és indispensable".
- El consell de seguretat de l'ONU ha exigit a Síria que garanteixi la seguretat de les ambaixades dels Estats Units i França.

13/07/11 11:23 - POLÍTICA - WASHINGTON

Els 185 milions de l'Euromilions se'n van cap a Gran Bretanya

- Es tracta del premi més gran repartit pels jocs de la loteria primitiva a Europa.
- L'últim gran guanyador fou el 15 de setembre del 2009.

Veieu l'edició local de Mataró

- Les retallades a Salut no afectaran els CAP pendents
- Px-C donarà suport al govern si no empadrona "sense papers"
- Als empresaris no els agraden els ajuts que rep la banca
- Els verds no afluïxen a Esparreguera
- Amat fixa una nova plusmarca juvenil en perxa

+ Més...

Canvi de municipi

Tenim 1.853 municipis amb continguts locals. Trieu-ne un:

Municipi... Anar-hi

Llista de municipis

Darrers municipis visitats:

- Mataró
- Fòrnols de Matarranya
- Girona
- Banyoles
- Barcelona

Fés Mataró la pàgina d'entrada

Videos d'actualitat

Tu decideixes fins on vols anar

Ara pots tenir la informació i els serveis de 1.853 municipis dels Països Catalans sense renunciar a les notícies de la resta del món. Només has de prémer el botó d'accés a l'edició local per connectar amb l'actualitat del teu poble o comarca preferents. Tu decideixes fins on vols anar

EL PUNT AVUI+

Descobreix-ho
entra a elpuntavui.cat

CRIDA DE DOLOR ALIÉ



Signa el manifest contra
el dolor alié en:
www.gritadedolorajeno.org
Fes-te sentir



De nou a les farmàcies
per només 1 €

902 25 25 03